

Iz Rusije.

KERENSKIJE JE ODGOJIL VOLITVE. — NAROD SE NI PRIPRAVLJEN. — KOZAKI SO PROSILI KERENSKIJA ZA ODGOJITEV.

Petrograd, 16. avgusta. — Predsednik Kerenski in njegovi tovariši v revolucionarni vladi so sklenili, da odgode volitve v narodno zastopstvo, kar je bilo določeno za 30. september.

Uradno se ne poroča, za koliko časa so volitve odložene, pač pa se omenja, da so kozaki v svoji spomenici prosili Kerenskija, da naj volitve odloži do januarja prihodnjega leta.

Kozaki so zahtevali, da se volitve odlože, ker je narod zaradi dolgih zmešnjav slab in kaže znake nedelavnosti in ker je tretina kozakov na fronti in vsled tega se ne morejo vdeležiti volitev.

Priznava se, da narod ni pripravljen za volitve. Drugi vzrok je pa tudi ta, da se do istega časa ne more popraviti poslopje Dume.

Provizorična vlada je tudi odložila do 23. in 24. avgusta izvanredno zborovanje narodnega sveta v Moskvi. Tega zborovanja se bodo vdeležili člani Dume, občinski zastopi, zemstva, delavski in vojaški delegati in druge politične organizacije.

Zborovanje bo sklicano proti koncu septembra.

Vlada bo na zborovanju podala izjavo o resnosti položaja dežele in bo zahtevala od vseh strank še veliko žrtv ter bo obenem tudi naznanila odredbe za prihodnost.

Navzlic temu, da se je pred kratkim časom poročalo, da je agitator Nikolaj Lenin zbežal iz Rusije, so maksimalisti javno razglasili, da je Lenin še vedno skrit v Petrogradu in se vsak dan posvetuje s svojimi pristaši.

"Borznia Gazeta" celo poroča, da so maksimalisti izvolili Lenina za častnega predsednika konvencije.

Vlada je izdala več odredb, ki imajo namen vpeljati red in disciplino.

Rumunsko bojišče.

Avstriji in Nemci potikajo Ruse nazaj. — Velik vojni plen. — Nemci imajo velike izgube.

London, Anglija, 16. avgusta. — Nemška poročila pravijo, da Avstriji in Nemci napredujejo v dolni Moldaviji. Z naglim sunkom so nemške in avstrijske čete poglnele sovražnika čez Seret. Pri tem pa so vjeli 54 častnikov, med katerimi je bilo nekaj Francozov in 3500 mož. Vplenili so 16 topov in 50 strojnih pušk.

Rusi in Rumuni se umikajo na celi fronti med reko Trotus in dolino Sereta. Petrograd poroča o stratežnem umikanju do črte Soveja-Monastirska-Vološkani.

V gorah južno od Trotusa so avstrijske nasledujoče čete v vednem stiku z zadnjimi umikajočimi četami. Rusom je prišla na pomoč rezerva, ki se je vrgla na Avstrije in Nemce, toda morala se je umakniti prevelikemu pritisku.

Dasiravno se rusko-rumunske čete umikajo, niso pokazale tiste slabosti kot ruske armade v Galiciji; morala ni uničena. Nemška uspeh se mora pripisovati izvrstnemu vodstvu feldmaršala Mackensena, ki je pričel ofenzivo brez rezerv. Nemci pa imajo zelo velike izgube in napredujejo komaj pol milje na dan.

Vsak korak naprej se mora napraviti le s hudim bojem, kajti rusko-rumunski protinapad so ljudje in pogosto je vjetih več Mackensenovih vojakov kot jih pa sam vjame. Zaradi tega vojaški strokovnjaki pravijo, da bo ta nemška ofenziva prenehala.

Franosko bojišče.

London, Anglija, 16. avgusta. — Tri četrta na pet danes jutraj so zavezniški na široki fronti navallili na Nemce vzhodno in severno od Ypresa.

Vrše se izvanredno vroči boji in Angleži napredujejo navzlic trdovratnemu nemškemu odporu.

Sinoči so Nemci pri Lensu vpriporili tri protinapade, ki so pa bili vsi odbiti. Ko so se Nemci pri Cite St. Anguste zbirali k napadu, jih je angleška artilerija razgnala.

Angleška ofenziva okoli Ypresa se nadaljuje. Na tem mestu so Angleži potisnili Nemce nazaj in za V centrum pa so naglo zavzeli

Papeževa mirovna poslanica.

V LONDONU JE OBJAVIL ZUNANJI URAD NATAČNO BESEDILO MIROVNE POSLANICE PAPEŽA BENEDIKTA XV. POSAMEZNE TOČKE POSLANICE GOVORE O ABSOLUTNI NEPRISTRANOSTI, NALOGAH CIVILIZACIJE, O PREPRIČANJU, DA MORA ZMAGATI PRAVICA NAMESTO OKRUTE SILE, O MEDSEBOJNEMU POPUSTU, RESTAVRACIJI BELGIJE IN DRUGH MANJŠIH DRŽAV, O BREZKORISTNEM NADALJNEM MASAKRIRANJU LJUDI IN TOČKAH TIKAJOČIH SE UREDBE MIROVNIH POGAJANJ.

London, Anglija, 16. avgusta. — Zunanji urad je objavil danes natančno besedilo mirovne poslanice papeža Benedikta XV., katerega je predložil slednji vojskujočim se državam.

Besedilo papeževe poslanice je sledeče:

Voditeljem vojskujočih se narodov!

Od prvega pričetka našega pontifikata divjajo nad Evropo vse grozote strašne vojne. Imeli smo predvsem namen, da ohranimo tri stvari: Popolno nepristranost napram vsem vojskujočim se, kot je to primerno zanj, ki je skupni oče in ki ljubi vse svoje otroke z enako ljubeznijo in ki ne prestopa skusa storiti vse mogoče dobro, brez vsake izjeme osebe, brez vsakega razločevanja narodnosti ali vere, kot nam to narekuje splošna postava usmiljenja, ki je najvišja duhovna naloga, izročena nam od Krista. Končno ker nam naša miroljubna misija ne dopušča, da bi izpustili katerekoli stvar toliko časa, dokler je v naši moči, potom katere bi bilo mogoče pospešiti konec te nesreče, moramo skušati, da dovedemo narode in njih voditelje do bolj zmernih sklepov ter pospešiti mirni premislek glede miru, ki bo pravičen in trajen.

Kdorkoli je zasledoval naše delo tekom treh mučnih let, ki so ravnanje potekla, je mogel lahko spoznati, da smo vedno ostali zvesti svojemu sklepu absolutne nepristranosti in svojem stališču dobrohotnosti in da nismo nikdar prenehali bodriti narode in vojskujoče se brate naj zopet postanejo bratje, da siravno se ni dalo v javnost vsa, kar smo storili, da dosežemo ta vzvišeni cilj.

Proti koncu prvega leta vojne smo naslovili na vojskujoče se narode zelo živahne opomine, ter celo namignili smer, kateri je treba slediti, da se doseže za vse trajen in časten mir.

Na nesrečo pa niso slišali našega poziva in nadaljevali so vojno še nadaljnih dve leti z vsemi grozotami, ki jo spremljajo. Vojna je postala vedno bolj kruta ter se je širila preko cele zemlje, preko morja in ozračja, in videlo se je prihajati razdejavanje in smrt nad mesta, ki so bila brez obrambe, na miroljubne vasice in jih nedolžno prebivalstvo, in zdaj si ne more nihče predstavljati, kako bi se še povečalo trpljenje vseh, če bi se dodalo še mesece ali v hujšem slučaju še leta temu krvavemu triletnju.

Ali ni civilizirani svet res nič drugega kot polje smrti! — In Evropa, tako slavna in tako evtoča, ali je na tem, da jo popade splošna blaznost in da pohiti k propadu ter dvigne roko k svojemu lastnemu umoru?

Novi švicarski poslanik.

Dr. Hans Sulzer, novi švicarski poslanik, ki bo naslednik odposlanca dr. Ritterja, je večeraj prišel s švicarsko mislijo na španski lačji v Združene države. Misija ima nalogo pogajati se z Ameriko zaradi izvoza.

Dr. Sulzer pravi, da je Švica odvisna od Združenih držav in njenih zaveznic za 80 odstotkov živil, kajti skrbeti mora za veliko število interniranih civilnih oseb, kakor tudi za mnoge vojake, ki so pribežali v Švico. Poslanik pravi, da se je Švica vedno ravnala po pogodbah z zaveznicami in njihovi zahtevam, ki so vedno uvoz nadzorovali.

Ko je mislija zapustila Švico, so bile razmere normalne, toda v bo-

V tako strašni situaciji in navzočnosti tako velike nevarnosti vodi nas, ki nimamo nikakih političnih ciljev, ki ne služimo prigorjanju ali služimo interesom nobeni vojskujočih se strank, edinele čustvo naše najvišje dolžnosti kot skupnega očeta vernikov in to vsled prošnji naših ovac, ki milostno prosijo našega posredovanja in pomirjujočih besed.

Iz časti človečanstva in na podlagi razuma dvigamo še enkrat poziv za mir ter pozivamo one, ki drže v svojih rokah usode narodov.

Ker na počmo se nadalje razpravljati v splošnem in ker nas razmere silijo k temu, želimo staviti bolj konkretne in praktične predloge in povabiti vlad vojskujočih se narodov, da pridejo do sporazuma na podlagi sledečih točk, ki se nam zde primerne kot temelji pravičnega in trajnega miru, dočim prepuščamo njim samim nalogo analiziranja in izpolnjevanja teh točk.

V prvi vrsti mora biti osnovna točka, da je treba materialno silo orožja nedemestiti z moralno silo pravice, iz katere bo nastal pravičen sporazum za vse in sicer za istočasno in sogodno zmanjšanje oboroževanja, soglasno s pravili in garancijami, katere naj bi se ustanovile kot odredbo za vzdrževanje javnega reda v vsaki državi.

Kot nadomestilo za armade, naj bi se uvedlo razsodiščne inštanice, ki bodo zelo pomirovalno uplivalo in ki naj bi soglašale s pravili in postavi v vsaki državi.

Kakorhitro bi bila supremacija pravice na ta način ustanovljena, bi izginile vse zapreke za komunikacijska sredstva med narodi in sicer potom dolobč, katere naj bi se uveljavilo pozneje. Resnična prostost in skupnost morja pa bi veliko pripomogli k odstranjenju številnih vzrokov konfliktov ter tudi odprli vse nove vire prosperitete in napredka.

Kar se tiče škode, katero je treba popraviti ter vojnih stroškov, ne vidimo glede rešitve tega vprašanja nikakega drugega sredstva kot nadomestiti ga s splošnim principom popolne in medsebojne poplave in oproščanja, kar bi bilo še tembolj upravičeno vsled velikanskega dobička, ki bi nastal iz razoroženja. V bodeče pa bi nihče več ne mogel razumeti nadaljevanja takega prelivanja krvi, edinele iz ekonomskih vzrokov.

Če obstajajo glede posameznih slučajev prav posebni obziri, naj bi se glede teh odločilo s pravičnostjo in enakostjo.

Taki miroljubni dogovori z vsemi prednostmi, ki jun bodo imeli, pa niso mogoči brez medsebojnega povratila ozemlja, katerega so v sedanjem času zaseli.

Letala za Združene države.

Pariz, Francija, 16. avgusta. — Ameriško zračno vojno poveljstvo naznanja, da so sklenili v zavezniških državah veliki kontrakti za nabavo letal. Pričeli jih bodo takoj izdelovati.

Ameriški zrakoplovci, ki so bili poslani na angleško-francosko, laško in rusko fronto, pripravljajo poročila o zračnem bojevanju.

Pomanjkanje luči v Nemčiji.

London, Anglija, 16. avgusta. — Ker v Nemčiji primanjkuje premo-

ga, se bo uporaba luči splošno omejila. Tovarne, trgovine in restavracije bodo dobivale le novi odredbi samo 40 do 60 odstotkov prejšnje množine plina.

Ambulanca na fronti.

ČLAN AMBULANČNEGA ZBORA POPISUJE DELO NA FRONTI. — BOLNIŠNICE POD ZEMLJO. — NIČ SOVRAŠTVA PROTI NEMCEM.

Chicago, Ill., 16. avgusta. — V nekem privatnem pisnu popisuje mlad Amerikanec, ki je pridelen ambulanci nemu zboru na francoskem bojišču, okolščine, pod katerimi deluje ameriška ambulanci služba na bojišču.

Pismo je pisano 15. julija in se glasi:

— Vem, da ni nobenega načina pisanja, da bi mogel popisati vse, kar sem videl in doživel. Pišem na trdi mizi pri mali svetilki. Nahajam se nekaj sto jardov od nemških zakopov, nad menoj pa je zdijvalo peklo. Tukaj pa je vse mirno, kajti nahajam se tri nadstropja pod zemljo. Tukaj čakam, dokler ne potrebujejo mojega avtomobila.

Zrak je čist, toda nekoliko vlažen. Prostor je temen; tla so pokrita z deskami.

Nasproti meni sedi častnik. V kratkih presledkih, morda vsakih pet minut, pride po podzemskem hodniku sanitetec, ki prinese molčečega, ranjenega vojnika. Ranjenec položi v drugo nadstropje in zdravniki prično svoje delo.

Čudim se, kako mojstrsko kontroliram svoje živce. Danes popoldne sem odprl skatjo sardin, katere sem položil na kos kruha in sem z velikim tekom povžil malo kosilo. Poleg pa je duhovnik spovedoval umirajočega vojaka. To se sicer sliši brezsrčno, toda privaditi se mora, da je sočutje omamljeno.

Le eno je, česar se spominjam z grozo: — mož brez obraza... To je spačeno telo, iz katerega prihajajo slabi vzdihli. Strel ga je raznesaril; izgubil je um; vsaka žila njegovega telesa se trese.

Bang, bang, bum! — odmeva vse naokrog. Divje drvimmo dalje po cesti, kolikor more voziti voz. Ko smo enkrat za voglom, vozimo počasneje do bolnišnice, kjer razložimo svoj tovor.

Trije naših avtomobilov so bili zadeti od strela; dva sta bila začasno nesposobna za nadaljno službo. Pred dvema dnevoma je strel zadel nek avtomobil in v njem napravil luknjo. Ko je šofer šel, da telefonira, je pri povratku zapazil, da je drug strel prestrelil njegov sedež.

Ne sovražim Nemcev.

Tudi če pridejo nad bolnišnico z aeroplani in ob neki priliki usmrtili štirinajst oseb, med njimi nekaj bolniških strežnic, ne čutim sovraštva, temveč samo grozo.

Na neki vožnji sem vozil šest francoskih zdravnikov in enega častnika. Bil je pruski poročnik. Ko je nekaj dni ležal v zakopih, sem ga s francoskimi ranjenci prepeljal v bolnišnico. Ko smo ga zložili, sem ga pozdravil v nemškem jeziku:

— Dobro jutro, gospod poročnik! Kako se počutite? Odgovoril je v nemščini, toda pozneje sem se prepričal, da je govoril tudi zelo dobro angleščino. Občudoval sem ga, ker se je znal tako obvladati.

Ležal je sredi izprašujočih Francozov. Ena noga je bila močno razmesarjena. Njegov obraz z ravnim nosom, brezbarvnimi ustnicami in inteligentnim pogledom ni kazal trpljenja. Ko je odgovarjal na vprašanja v gladki francoščini, je vzel svoje naočnike, jih skrbno obrisal in jih zopet nataknil.

Zdaj sem dva dni prost. Potem bom zopet delal dva dni, nakar bom zopet prost.

"Deutschland".

Veliki nemški podmorski čoln je predelan za vojno. — Šel bo v Pacif. — 300 nemških podm. čolnov.

Kodanj, Dansko, 16. avgusta. — Kakor naznanjajo poročila iz Nemčije, so veliki trgovski podmorski čoln "Deutschland", ki je dvakrat prišel v Ameriko, predno je prišlo do vojne med Združenimi državami in Nemčijo, predelali za bojni podmorski čoln. "Deutschland" je bilo zelo dolgo ostati na potovanju in ima šest torpednih cevij. Govori se, da jo bodo poslali v Pacif. kjer bo ovirala trgovino iz San Francisco. Podmorski čoln bi upajo, da bo mogoče stavko še premoral že prej prijeti z delom, toda

Velika stavka v Alabami.

Birmingham, Ala., 16. avgusta. Naznanja se, da bo prihodnji ponedeljek zastavkalo 20 tisoč premogarjev, ker se družbe niso hotele vkloniti zahtevi premogarjev, da se skliče konferenca do 15. avgusta v zadevi regulacijske plače. Družbe so tudi zavrnile unijo.

Delavski voditelji se še vedno trudijo, da ne bi prišlo do spora in San Francisco. Podmorski čoln bi upajo, da bo mogoče stavko še premoral že prej prijeti z delom, toda

Pošiljatelj denarja.

Kakor že znano, ne sprejemamo več denarja za izplačila v Avstriji, Ogrski in Nemčiji.

Lahko pa vedno še izposlujemo izplačila vojnim ujetnikom in drugim v Rusiji, Italiji in Franciji, kakor tudi onim ljudem na Primorskem, kateri bivajo v krajih, ki so sosedni po laški armadi.

Kadar pošljete denar, priložite tudi dopisnico ali pisno vojnega ujetnika, ker nam s tem pomagata sestaviti pravilni naslov.

TVRDKA FRANK. SAKEN

48 Cortlandt Street, New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily)
Owned and published by the
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(a corporation.)
FRANK HAKEN, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of business of the corporation and address of above offices:
62 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Na celo leto velja list na Ameriko	Za celo leto na mesto New York	\$5.00
in Canada	Za pol leta na mesto New York	\$2.00
Na pol leta	Za četrt leta na mesto New York	\$1.50
Na četrt leta	Za šest mesecev na mesto New York	\$1.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenredno nedeljo in praznikov.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)
Published every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly \$3.50.

Advertisements on agreement.

Dopis brez podpisa in osebni se ne prištevajo.
Denar naj se blagoviti pošilja po — Money Order.
Pri sprejemih kratek naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje številke naznani, da hitreje najdemo naslednika.

Dopisom in pošiljavam naredite ta naslov:
"GLAS NARODA"

62 Cortlandt St., New York City.

Telephone: 2578 Cortlandt.

Nemški zunanji minister.

Dr. Richard von Kuhlmann, ki je sledil dr. Alfred Zimmermannu kot nemški minister za zunanje zadeve, je komponiran tip Nemea in to glasom izjav ljudi v Združenih državah, ki ga poznajo in ki so povedali njegovo povest, kakor hitro je prišlo iz Berlina poročilo, da je bil imenovan zunanjim ministrom.

Glasom izjav poznavalcev je dr. Kuhlmann anglofil ali prijatelj Anglije. Njegovo prijateljstvo do Anglije pa ga ne ovira, da bi skušal dobiti vsako mogočo prednost za Nemčijo v slučju, da bi se mu poverilo nalogo pogajati se glede sklepa miru.

Po svojih nazorih je liberalen, vendar pa bolj raditega, ker smatra to za primerno kot pa radi vere v liberalizem. On je demokratičen, a glasom izjave nekega človeka, ki ga pozna, izgovarja besedo "demokracijo" z majhnim "d".

Predvsem pa je strašno častihlepen človek. Dospeti hoče za svojo osebo tako visoko kot je to sploh mogoče.

Razpoloženje novega ministra proti Združenim državam je neke vrste utilitarianizma, to je teorije koristnosti, ki je pomešan s polovičnim liberalizmom. Glasi se, da je iz šole nemške misli, ki se dela kot da zaničuje na deželo z vojaškega in mornarskega stališča. Zagotavlja se, da ne moremo uspešno pričeti z operacijami v Evropi pred potekom šestih mesecev ali enega leta.

Vsled tega pa je tudi naš vstop v vojno brezpomemben, kajti v tem času bodo centralni zavezniški je izvajali zmago in Ameriki ne bo preostalo ničesar drugega kot skleniti najbolj ugoden mir. Oni pa, ki dobro poznajo Kuhlmannu, izjavljajo, da je na odločen način nasprotovalec sporu med Nemčijo in Združenimi državami. Ta spor je označil kot največjo napako, ki jo je storila Nemčija od pričetka vojne, kajti prepričan je, da bi potrebovala Nemčija v "vojni po vojni" ameriškega prijateljstva.

Odpoved tega prijateljstva pa bo morala imeti najslabši vpliv na nemško trgovino, ko bodo svetovni trgi, posebno pa oni južne Amerike, zopet odprti za nemško trgovino.

Na podlagi teh nazorov je bil Kuhlmann strogo proti brezobzirnemu vojevanju s podmorskimi čolni. Svoje opozicije pa ni utemeljeval z nedopustnostjo takih grozot ali z nevero glede uspešnosti take odredbe, temveč le s tem, da bo tako počenjanje v bodočnosti škodovalo Nemčiji. Videl je torej že vnaprej prepoved uvoza živil in nje posledice.

Življenski cilj dr. Kuhlmannu je, postati velik mož pri pogajanjih glede mirovnih pogojev po sedanji svetovni vojni. Dasiravno rojen v deželi, v kateri je veliko ljudi ponosnih na to, da so voditelji v vojni, bi mu vendar nobena stvar bolj ne ugajala kot priti v zgodovino kot mož, ki je napravil — mir.

S takimi cilji v glavi bo gotovo delal z vsemi silami na to, da privede do preliminarne gibanj za mir, ne da bi pri tem delal utis kot da je državnik, ki hoče mir za vsako ceno ali celo tak, ki si želi konec vojne.

Kuhlmannu se ne more šteti v vrsto junckerjev, kajti on je primeroma prirotenega izvora. Opisujejo ga kot precej čednega človeka, plavega saškega tipa. Svojih prijateljskih čustev do Anglije ne skriva na noben način ter se celo postavlja z njimi. Angleščino govori tako dobro, da ga je komaj razločilo od pristnega Angleža.

V Angliji je preživel osem let in kljub svojemu prijateljstvu do Angležev se je združil z največjimi ekstremisti med Sin-Feinerji ter jih organiziral k opoziciji proti angleški vladi.

Naslova "von" se je polastil nekoliko bolj stranskim potom. Nekateri Nemei so rojeni s to pritliklino, drugi jo dobe za gotove zasluge, Kuhlmann pa jo je dobil od svoje žene. Bila je namreč prej baronica Stumm, iz odlične nemške plemenitaške rodbine, in tako je dobil Kuhlmann sam svoj lepi "von".

Žena mu je prinesla tudi bogastvo, kajti njen oče je bil posestnik velikih železnih rudnikov v Nemčiji. Umrla je preteklega junija v Carigradu, kjer je bil njen mož nemški poslanik.

Njegova misija v Turčiji je bila izvanredno delikatne narave in vse kaže, da jo je dobro izvršil. Skoro vsa poročila glede nemško-turškega razmerja soglašajo v tem, da imajo Nemei veliko posla s svojimi ljubimi "zavezniki".

Turki so ponosno pleme ter britko občutijo nemško prepotenco in pomanjkanje takta.

Po smrti prejšnjega nemškega poslanika v Turčiji so poslali v Carigrad dr. Kuhlmannu, ki je baje ugledil že precej napeto razmerje ter prepričal Turke o tem, da se Nemčija noče umešavati v notranje zadeve Turčije.

Dopis.

Collinwood-Cleveland, O.

Naši dopisniki so si za enkrat napravili precej dolge počitnice. Vzrokov za to je dovolj in si jih lahko predstavimo sami. Nekateri, posebno mlajši, so skrajno zapostavili s stric Samovimi zadevami; danes kličejo tega, jutri onega, potrdijo pa skoro vse. To kaže, da je slovenski živelj v Ameriki zdrav, čvrst in krepak. Nekateri sicer niso posebno navdušeni za to delo, katerega jim stric Sam vsiljuje, zato so napravili prošnje za opustitev, namreč oni, ki imajo v oskrbi male družinice, toda doselej nismo še slišali, če bo njih prošnja ustrezno ali ne.

Drugi zopet so delavni drugod. Tako naprimer cerkveni odbor ima ravno ob tem času dela čez glavo. Imeli namreč bomo skozi celi ta teden, t. j. od 12. do 19. avgusta, takozvani cerkveni "fair". Obeta se nam vsestranska zabava pri tem. Konec "faira" pa še nekaj več! Takrat namreč se bo cela sreča zvalila na rame nekemu, ker postal bo posestnik velikega lota 50X150, vrednega 590 dolarjev, kar takorekto čez noč. Ta lot bo izrebran ob zaključku tega "faira" in, kakor vselej pri takih zadevah, tako tudi takrat, namreč bo sreča srečala le enega, kateri bo res precej srečen to pot, vsi drugi moremo kajpak godrnjati, da nimamo sreče. Cerkev je lot darovala McNutt & McCall Co., katera ima velik allotment na St. Clair Ave. blizu Nottingham, O.

To pa ni še vse, kar se dogaja v tem našem starem Collinwoodu ob tem času. Teden pozneje, namreč 26. avgusta, pa nas namerava razočarati Slovenska Zadruga Zveza. Zveza namreč obhaja štiri letnico svojega obstanka. Ob tej priliki napravi zveza svoj letni piknik na Kasteljevi farmi v Euclidu, O., in vabi vse druge svoje znanee in prijatelje. Zveza pravi, da bo ta izlet prekašal vse dosedanje. Program izleta nam še ni znan, vendar toliko vemo, da bo precej bogat. Bna najbolj važnih točk bo zaključek veselice. Takrat se bo srečalo za celo kuhinjsko opravilo (kitchen set). Tu di ta sreča ne bo mala, kogar doleti. Torej, rojaki, prijatelji narave, pridite takrat v prosto naravo in veselite se z nami ta dan.

S-k.

Kriza v Nemčiji.

Ljubljanski "Slovenec" z dne 12. julija piše:

V Nemčiji vre. Ne sicer tako kakor meseca marca v Rusiji, ampak giblje se življenje, ki z vedno hujšo močjo sila na plan. Svetovna vojna, oziroma njena dolgotrajnost z vsemi nedoglednimi svojimi posledicami tudi notranjega ustroja nemške države ne bo pustila v miru.

Gibanje se je začelo počasi in polagoma. Javnost je stala spočetka sicer pod strogim nadzorom vojaške cenzure, zato so pa toliko bolj delali na tihem. V pred zadnjem zasedanju nemškega državnega zbora je kancler sam moral poseči vmes in zavračati vse zakotne poskuse, v tajno tiskanih brošurah in nepodpisanih letakih napadati vlado in njene cilje.

Strankarski boj je še bolj oživel, ko je zahtevala javnost vedno glasneje, da naj pove nemška vlada svoje vojne cilje. Tu je početek vojne krize — prava se je začela že prej. Vsenemški anekskionisti in njihovi proforsorski pripadniki so zahtevali kot nemški vojni cilj malone cel svet, bolj demokratične stranke so pa izražale željo po zmernejših pogojih, samo da se doseže mir. Kancler je imel težko stališče. Ozirali se se moral prvič na junckerstvo, ki vodi anekskionistično strujo, drugič na socialiste, ki imajo v Nemčiji zbog svoje organizacije prav znatno moč, najbolj pa na svetovno polozaj. On se ni odločil ne za enega, ne za drugega činitelja, ampak je plaval med skripi opreznosti in previdnosti, da se ne udari. Na tak način latentna kriza seveda ni bila rešena, ampak samo odložena. Danes je tu.

Če vidite blisk, niste zadeti.

Nevidna sila, ki uniči na milijone dolarjev vrednosti, pokonča 800 življenj ter poškoduje 1500 oseb vsako leto je sila, o kateri vemo najmanj. Vemo pa, da niste zadeti, če vidite blisk. Oni, ki je zadeti, ne bo videl nobenega bliska in tudi ne čul groma, kajti v času, ko bi moral čuti grom, je že mrtev ali pa v nezvesti.

BEJNO SLOVENSKI NAROD LAKEJTI

Par zanimivih novic iz zdravstva.

Neki nemški učenjak je izumil aparat, s katerim se registrira elektriko ki jo proizvaja srce. Razdelitev te električne sile omogočuje zdravniku natančno diagnozo katerekoli bolezni tega organa.

Nek izumitelj v Californiji je sestavil rešilni čoln, ki se ne preobrne in avtomatično izloči vso vodo, ki bi morda zašla vanj. Čoln je namenjen za rešitve postaje ob obali, posebno v kopališčih.

V kopališčih so izumili za cestne znake acetilinski regeneratori, katerega je treba napolniti le enkrat na mesec.

Ko so zmerili divjino Bolivije po vsej dolžini, se je določilo vse razdalje s pomočjo časovih signalov, katere so poslali brezžičnim brzojavnim potom s postaje, ki je bila oddaljena celih 120 milj od baze operacij.

kusil prve sladke sadove prostosti, da povzroča ljubezen neke vrste opojenje živčnih središč, ki se razvije pozneje v bolezen, namreč nevrastenijo ali celo blaznost. (Zaljubljeni je že itak prisnuknjen!)

Nemiri na Španskem.

Madrid, Španko, 15. avgusta. Ministrski predsednik Dato je naznanil, da so v Barceloni rabili artilerijo proti neki hiši v ulici P. so de Gracia, kjer so bili sarti revolucionarji, ki so streljali na vojakne in ubili nekega stotnika. Hiša je bila porušena in mnogo revolucionarjev ubitih.

Artilerijo so tudi rabili v Sabadell v Kataloniji, kjer sta bila ubita dva stražnika, eden pa ranjen; veliko število stavkarjev je bilo ubitih ali pa ranjenih.

ČLANSTVU

S. D. P. Z. in S. P. D. sv. Barbare V PREDVEDENJE, Mr. Migliču in njegovemu privzetku pa nekoliko odgovora na nesramen napad, ki je bil naperjen proti glavnim odbornikom S. D. P. Z.

V "Glasu Naroda" z dne 11. avgusta t. l. je bil pribečen dopis v obliki protesta, naperjen proti gl. odboru S. D. P. Z., opremljen s podpisom Antona Migliča in tremi društvenimi uradniki ter u radnim pečatom društva Planinski Raj št. 35 S. D. P. Z. v Lorain, Ohio.

Ta dopis nosi naslov "O združenju organizacij" ter ima navidezno obliko protesta celokupnega članstva ondotnega društva; sumljivo pa je to, da je bil dopis pribečen že 11. avgusta, medtem ko pa društvo zbora je šele v nedeljo 12. avgusta; na tej podlagi se sodi, da isti protest ni bil društvu predložen v odobritev, pač pa si je par odbornikov s tajnikom na čelu vzelo pravico "protest" napisati, ga objaviti in s tem zlorabiti uradni pečat v imenu članstva.

Pisec omenjenega protesta na široko razlaga svoje veselje nad združenjem slovenskih podpornih organizacij, proti koncu pa odločno "protestira" proti združenju S. D. P. Z. s S. P. D. sv. Barbare, da on in baje članstvo ne bodo tega dopustili. Prepričan je, da ima S. D. P. Z. slab glavni odbor, ker isti dela za združitve kar na svojo pest; glavne odbornike imenuje ljudi, ki bi radi krađali, ki bi mogli priti do zveznega premoženja, dobesedno: "Kdo je temu kriv? Ne mi člani, ampak slab odbor v glavnem uradu skozi celo vrsto let, kateri se ni brigal toliko za koristi članstva, marveč za svoj lastni obstanek in ne bojim se povedati resnico: za njih lastne žepce. Ne trdim in ne sodim slabo celoga odbora, ki je bil v uradu, kateri je danes tudi čast možem postenjakom (Se poznamo. Op. pisca.), saj so skoro morali biti pošteni, ker niso imeli nobene stika z zveznim premoženjem, medtem ko so drugi z mirno vestjo spravljali stotake." (Res je, Mr. Miglič, ampak eni so jih morali že vmiti.)

Tako torej, Mr. Miglič! Jeli to vsa etiketa Vaše inteligentnosti? Ako kaj veste, da glavni odborniki krađajo, tedaj ven z dokazmi, da se grabeže izročijo postavi, katere jih bo naučila biti pošteni! Je vendar dolžnost vsakega člana. Naprimer spodaj podpisani sem že sedmo leto v gl. odboru, torej najstarejši odbornik v svoji tri leta sem imel precej denarja

v oskrbi kot zaupnik S. D. P. Z. ves denar mladostnih otrok umrlih članov (nad 5 tisoč dolarjev) sem oskrboval, v tem poslu sem imel popolnoma proste roke, denar sem lahko vkladal na obresti poljubno po moji previdnosti; prav lahko bi ga bil tudi dvigal poljubno, kadar bi se mi poljubilo, in evo: plačam Vam \$100, ako bi Vi bili zmožni dokazati kako poverjenje le za eden cent od istega denarja. Nasprotno lahko vsakemu dokazem, da nisem nikdar si zaračunal ničesar za zamu do časa, ki je bil v zvezi s tem poslovanjem, dasiravno kot navaden delavec, ki si s trdim delom služi svoj vsakdanji kruh, sem večkrat delo sredi dneva opustil, da sem zamogel opraviti dolžnost, katere mi je bila naložena.

Mr. Miglič, ali bi Vi nam zamogli dokazati, s čim da bi Vi bili tudi tako pošteni v tem poslovanju? Po Vašem pisarnju bi jaz sodil, da ne. Pravite, da gledajo gl. odborniki le za svoj lastni obstanek. Kako ne, za vraga! Jaz imam pri zvezi celih pet dolarjev plače na leto; še pra let me pustite v glavnem odboru in lastoval bom kar polovico enonemaških palč. Vprašajte še druge glavne odbornike, koliko so si že prihranili od ogromnih plač, ki jih dobivajo od zveze, povem Vam, da se bodete kar za glavo prijeli.

Mr. Miglič, veste, zakaj Vas nazivam z "Mr.?" Zato, ker Vi nas nazivate gospode. Imenovati se bratsko, to je že vendar zastarelo, mi smo vendar ljudje dvajsetega stoletja, bratsko nazivanje pa spada v staro šaro. Ali ni res tako?

Pravite v Vaši brozgi, da se že več let deluje za združitve in vedno ste bili goljufani, zato, ker združitev se do sedaj še ni izvršila. Bodite vendar pametni, prečitajte si še enkrat Vaš "protest", in promašili bodete, da ako bi bilo po Vašem, bi se sploh organizacije nikdar ne združile. Vaš dopis ni kritika, ki bi koristila članstvu, ampak nesramen napad na poštene ljudi, ki se trudijo, da izvrše ne lahko nalogo, ki jim je članstvo naložilo potom svojih zastopnikov na glavnem zborovanju že v Clevelandu in pozneje še v Pittsburghu. Vzemite konvencijni zapisnik v roke, prečitajte resolucijo, ki jo je izdelala konvencija delegatov (torej ne glavni odbor) in primerjajte delo glavnega odbora, tedaj bodete z lahkoto promašili, koliko dela sedanji gl. odbor le na svojo pest, obenem bodete spoznali, da se sami sebe z Vašim protestom po zobeh bijete.

Od moje strani naj Vam bo to dovolj; uverjen sem, da Vam bo to še ostali gl. odborniki in z njimi tudi članstvo krepko odgovorili na vse Vaše zdražbarije. Za Vaše obdolžitve bodete prinesli dokaze, in ako ste brez istih, tedaj veste, kaj so pravila; za Vas so tudi merodajna, kakor tudi za Vas privesek.

Članstvo S. D. P. Z. naj prečita omenjeni protest in naj sodi po svoje; kdo dela prepri in zgago, je sedaj jasno, se pač poznamo.

Bratje in sestre S. D. P. Z. in S. P. D. sv. Barbare! Glasovnice za združitve so razposlane na vse društvene tajnike obeh organizacij, zahtevajte iste in glasujte po Vaši previdnosti; ako bodete glasovali proti združitvi, tedaj se lista ne bo izvršila. Kaj pomeni združitev, to članstvo dobro ve, ker drugače bi se za isto ne zavzemalo v tolikem obsegu. Ako bo na glasovanje za združitve dosseglo potrebno dvotretjinsko večino, tedaj se bo izvršila, ne glede na lorašnega prekuđuha, kateri naj bo v polni meri uverjen, da bo deloval o prvi priložnosti na to, da se mu podeli največja čast pri organizaciji, zato, da bo tudi on gospod, a mi pa postanemo zopet "navadni plebejci".

Pregovor je pač resničen, ki pravi: Kdor ima maslo na glavi, naj ne hodi na sonce, in ta velja ujemu v polni meri.

Bratje in sestre! Glasujemo za združitve, napravimo si močno organizacijo in pojdemo na delo za združitve še dalje, tako daleč, da bo ista dosegla zadnje slovenske organizacije in zadnje samostojno društvo. Tedaj bomo lahko rekli, da smo si postavili trden temelj zavarovanja proti nezgodam; s tem bodete dali tudi krepak odgovor vsem protivnikom napredka za naše organizacije in za naše skupno stremljenje. Podpirajte plemenito idejo združitve, pa naj si bo z eno ali drugo organizacijo.

Z bratskim pozdravom!
Andrej Vidrich,
zapisnikar S. D. P. Z.

ALI STOJITE CELI DAN?

Če je tako, potem morate biti trudni zvečer.

Vsak možki, ki hodi celi dan, je zvečer zelo truden. Vsak mož, ki dela stoji, ima bolne noge ponoči. Vsak mož mora tedaj rabiti "PEDI-SIN", krepitelj nog, ker Peditin hrani živce na nogi, brani utrujenost, pot, in ne dovoli, da bi noge pekle, ali da bi nastale kurja očesa, žuli, odtičajci. Lahko vse odstranite brez nepravilnih kopelj. Vse kar je potrebno je, da vsako jutro namažete noge z Peditinom in ta bo napravil vse pošteno. Vsak naj bi to rabil. Velika škatlja zadostuje za celo družino več mesecev in stane \$1.00.

CROWN PHARMACY

2812 E. 79th St., E.
CLEVELAND, OHIO.

Listnica uredništva.

Št. S., Homer City, Pa. — Poročilo o Vašem bratu smo ponatisnili po "Slovenskem Narodu" iz Ljubljane. Več kot je stalo v listu, o njem ne vemo. Ako ga hočete iskati potom našega lista, nam sporočite. "Glas Naroda" je med slovenskimi tiskalniki najbolj razširjen slovenski list.

M. S., Mabie, W. Va. — Sporočite nam ime Vašega brata, potem pa se lahko išče v listu.

Krompirjev pridelek.

Washington, D. C., 15. avgusta. Iz mesečnega poročila je razvidno, da bo letošnji krompirjev pridelek največji v zgodovini dežele. Leon M. Estabrook, načelnik enilecev letine v poljedelskem departmentu, je izjavil danes, da je v zadnjih petih letih znašala povprečna krompirjeva letina 363 milijonov bušljev. Letos pa bo znašal krompirjev pridelek 467 milijonov, kar je lep napredek. To leto se bo pridelalo milijon bušljev več krompirja kot druga leta.

To pomeni en bušeljev več za vsakega možkega, vsako žensko in vsakega otroka v Združenih državah.

Da se ta pridelek ne pokvari, se svetuje gospodinjstvom, da rabijo kolikor mogoče krompirja, da prihranijo toliko več moke. Drugič, da spravijo krompir za zimsko porabo.

Kje je moj svak JOŽE HRABRIJA! Doma je iz Velikega Brda. Če kdo ve za njegov naslov, naj mi blagovoli naznani, ali naj se pa sam, oglaš. Slišal sem, da se nahaja v Veroni, Pa. — Anton Pugal, 1847 Sallport St., Chicago, Ill. (17-20-8)

SLUŽBA ORGANISTA.

Išče se za slovensko cerkev organist, ki je zmožen učiti in voditi četverglasno petje ter obenem oskrbovati cerkveno službo. Stalna letna plača \$720, poleg tega pa še štolina. Službo je nastopiti 1. septembra. Poudarje naj se pošilja na uredništvo "Glas Naroda". (17-18-8)

POSTAJAM S. P. DRUŠTVA SV. BARBARE.

NAZNANILO IN PROTEST.

Člani post. št. 1 so na redni mesečni seji dne 5. avgusta protestirali proti združitvi s kako drugo podporno organizacijo; sploh so člani odločno proti vsaki združitvi. Nadalje proti premetitvi gl. urada, ker člani post. št. 1 so organizacijo ustanovili v Forest City in zahtevajo, da tudi tukaj ostane.

Bratsko postaje tem potom pozivljamo, da, katere so z nami, to objavijo v glasilu in obenem naznanijo na urad postaje št. 1.

Forest City, Pa., 5. avg. 1917.

Frank Susman, predsednik.

Martija Kamin, tajnik.

Rad bi izvedel za naslov svojih dveh prijateljev FRANKA MIKOLIČ iz Zavrata pri Krškem in FRANKA MATIČIČ z Vrhnike. Inram njima nekaj važnega poročati. — Alois Krašovec, Box 415, Slovan, Pa.

Iščem svojega brata JOŽEFA DEBELJAK, podomače Kozlevkin iz Brezovega Brda. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, naj mi ga naznani, ali naj se pa sam javi svojemu bratu: John Debeljak Box 275, Sheffield, Pa. (15-17-8)

Internirani Nemci v Hot Springs, N. C.

Z jetniki sovražnih dežel se morda slabo postopa v nekaterih deželah, a nikakor ne v Združenih državah. Nemci, ki so internirani v Hot Springs, N. C., 38 milj. zapadno od Asheville, v sru Blue Ridge pogorja, žive v vsem komfortu ter uživajo svoje obede v hotelu, katerega so vzele Združene države v najem. Poslopje se nahaja v senčnati ravnini, ki obsega nekako 100 akrov. Sovražni gostje predstavljajo 500 častnikov in 100 mož posadke nemških trgovskih ladij, ki so ostale v ameriških pristaniščih, ko je izbruhnila evropska vojna.

Celo posest obdaja štiri čevlje visoka ograja iz bodeče žice, ob kateri ogradijo patrolirajo oboroženi stražniki, oblečeni v kaki-uniforme. Omrežje in straža je na mestu pravzaprav raditega, da se drži proč radovedne Amerikance same. Če bi kdo izmed interniranih Nemcev mislil na beg, — česar pa najbrž nihče ne stori, — bi ga o neumnosti takega početja poučili vitki in veliki gorski psi, ki se potikajo krog ograje ter zrejo povsem indiferentno na tujce.

Te Nemce se je pred mesecem dni prevedlo z Ellis Islanda v Hot Springs. Oficijelno se jih označuje kot "zadržane izseljence", ki se niso hoteli priseliti v to deželo še predno so se pričele sovražnosti z Nemčijo ter tega sedaj ne morejo storiti. 600 nadaljnjih Nemcev bo prišlo, kakorhitro bodo dovršena poslopja, določena za stanovanje.

— Kaj pa boste storili, če bodo delali nemir? — se je vprašalo ravnatelj Alfreda Hamptona.

— Zakaj bi odgovarjal dokler ni nikakih nemirov, — je odgovoril.

In v resnici ni bilo dosedaj nikakih sitnosti. Nemci se pokore par predpisom, katere se jim je naložilo. Vsako jutro ob 9. zjutraj morajo nastopiti k pozivu ter se se vdeležiti nato vaj za slučaj ognja. Dovolj se jim celo, da uveljavijo celo svojo lastna pravila potom številnih komitejev, ki obstajajo. Oni delajo, kadar delajo ter se igrajo, kadar je čas dolocen za to ter le malo postopajo. Masiven, širokopolec nosilec premoga, katerega se je našlo iskati četverporedno deteljevo, je bil pri svoji nagli tako vreden kot da išče izgubljen demant. Glavni častniki so organizirali razrede ter se daje vsaki dan pouk v matematiki, navigaciji in jeziki.

— V treh letih bodo imeli vsi ti možje tehnično vzgojo, ki je potrebna za poveljevanje ladje, — je izjavil Mr. Hampton.

Vojaske vaje se vrše vsaki dan. Nekateri izmed jetnikov delajo po naročilu vlade, števisi petdeset la dijskih tesarjev, ki so zaposleni pri zgrajenju novih barak, dočim so drugi zaposleni kot dinarji. Plača znaša od \$20.00 do \$30.00 na mesec. Veliko mož dela tudi na zemljišču sedmih akrov, kjer se prideluje izvrstno sočivje, dočim najdejo drugi zabave na majhnem vrtu. Poljedelstvo ugaia večini izmed interniranih mož, vendar pa ne vedo številnih njih vsega, kar je treba vedeti o rastlinah. Veliko njih prihaja z morskega obrežja ter imajo le malo izkušenj glede poljedelstva. Eden izmed kapitanov ima majhen prostor, omejen s kamenjem, kjer je zasadil fižol in koruzo.

Ob neki so zgradili častniki vasi- co v malem, obstoječo iz kmečkih hiše. Kot material pa so uporabili veje, korenike in drugi material, katerega so našli na zemljišču. Majhna cerkevica s stolpčeno se bliža sedaj dovršenju.

Jetnikom je dovoljeno dobivati časopise in drugo berivo ter pisati

in sprejemati pisma, seveda pod omejenjem cenzure. Nekako trideset članov nemških častniških dru- žin je prišlo v vas Hot Springs in častniki smejo sprejemati te za eno uro vsako nedeljo. Vidiijo jih lahko kolikorkrat jih hočejo, če pridejo k ograji, a konverzacija je dovoljena le tekom omenjene ure v nedeljo. Le malo ljudem je dovoljeno obiskati postajo, ki pa ne smejo govoriti z nemškimi jetniki. Nemci ne pozdravljajo Amerikan- cev, ki se nahajajo v službi.

Mnenje paznikov je, da ne morejo Nemci ničesar storiti, razven če se jim natančno pove, kako lotiti se stvari. Tesarji se zelo težko pri- neče najbolj prirostemu konstruk- cijskemu delu, če pomenja to za- ne nekaj novega in ameriški pred- delavci imajo mnogo truda, pred- no jim kaj ubijejo v glave. Prav posebnost pa se zdi tem paznikom nevrjetno, da bi mogli ti Nemci metati bombe iz zakopov. Pravijo, da mečejo kamenje, katero hočejo odstraniti, tako nerodno kot kaka ženska in da prav gotovo ne bodo zmogli ameriških vojakov pri me- tanju bomb.

Nemci dobivajo pripristo, a o- bilno hrano: — krompir, fižol, zelje, repo, meso in juho. Za hrano vaskega je določenih 50 centov na dan in jedila pripravljajo nemški kuharji.

Brivec, praded evropskih vladarjev.

Kdorkoli se je kdaj pečal z ge- nealogijo evropskih dinastij, ve- da se naletel pri pradedih teh dinas- tij v večini slučajev na temno toč- ko. Vse te dinastije imajo najmanj enega pradeda, ki ni bil nikakor plemenit ali podoben vladarju. — Preko tega zadnjega pa se ne more zasledovati dotične družine. Nov slučaj za to nam nudijo pradedi avstrijskega nadvojvode Frana Ferdinanda, rodovine Este.

V Franciji je živel v 15. stoletju pošten barbir ali brivec, po imenu Babou, ki si prav gotovo ni sanjal o tem, da ga je izbrala usoda za to, da bo postal praded cesarjev in kraljev. Unuka tega Babou-ja se je sprejelo kot "Babou de la Bour- daisiere" v francoski plemiški stan in iz njega je izvirala lepa Gabri- jela d'Estrees, ljubica francoskega kralja, Henrika IV. — Galantnemu kralju je podarila sina, ki je dobil pri krstu ponosno ime Cezarja in od svojega očeta vojvodstvo Ven- dome. — Njegova hči Elizabeta se je poročila s vojvodo Karlom Ama- dejem iz Savoje-Nemaurs. Elizabe- tina hči, Marija Ivana pa se je po- ročila s Karlom Emanuelom II. iz Savoje ter postala stara mati prin- cezine Adelhajd, ki se je poro- čila s francoskim prestolonasledni- kom Ludovikom ter postala mati kralja Ludovika XV. Od Ludovi- ka XV., velikoljubljenega, pa iz- vaja cela vrsta evropskih suver- nov in princev svoj rod, tako naprimer nadvojvoda Franc Ferdi- nand, bivši avstrij. prestolonasled- nik, nadalje kralji Šaske, Španije, Portugalske in Italije.

Tako se vidi, da je stvar že pre- cej zastarela, da pa je kljub temu popolnoma resnična. Nekoliko čud- na pa je kljub temu misel, da je stala zibelka ravno na "ponos- nih evropskih vladarskih rodbin — v sobi barbirja ali briveca.

Tako genealogija, Nam pa se zdi, da je izgrešil dotični barbir svoj cilj, kajti če bi vedel, koliko gorja bodo prizadeli njegovi potomci svetu, bi se dal rajše živga za- kopti kot pa spravljati v življenje otroke, namenjene v take bodoče svrhe.

Sloviti junaki mornarice Zdr. držav.

DAVID FARRAGUT.

Odločen pomorski častnik je do- bil v pričetku Držaljanske vojne od mornariškega departmanta celo vrsto kratkih povelj. V naslednjem navajamo povelja, ki so bila izda- na nanj:

Zbere naj take bojne ladje, ka- tere se lahko pogreša pri blokadi južnih pristanišč: s to skupaj zbito flotilo naj vozi iz Mehškega zaliva navzgor po Mississippi reki; raz- dene naj utrdbe ali si pribori pot skozi nje, ki so zastavljale pot v New Orleans ter naj zavzame to mesto.

Povelja so bila videti na prvi pogled precej priprosta. Vsa po- velja pa so priprosta in le izvršitev povelj je včasih trnjeva. Tukaj pa je povest o izvršitvi vladnih po- velj, katere se je dalo Farragutu:

V aprilu leta 1862 si je priboril svojo pot navzgor po Mississippi reki. Njemu nasproti, na obeh straneh reke, so se nahajale moč- ne utrdbe. Prežali pa so nanj še kanonski čolni, mine, plitvine ter druge zapreke.

Tako se je pomikal naprej s ču- dovito mešanico previdnosti in dr- znosti ter razdeljal utrdbo za utrd- bo, pognal v beg kanonski čoln za kanonskim čolnom, odstranil vsa- ko oviro ter dospel pred New Or- leans. Mesto se mu je udalo dne 26. aprila istega leta.

Izliv reke Mississippi je bil te- daj prost za ladje Združenih drž- av. Številni gorenjih dotokov te velikanske reke pa so se še vedno nahajali v rokah konfederiranih. Korak za korakom pa se je Farr- agut posrečilo izčistiti dolnji tek reke.

Dokler ni izvršil tega do zadnje pičice, se ni mogel pomikati na- prej proti Mobile, to je mestu in pristanišču, kojega zavzetje je bi- lo velikanske važnosti.

Dne 5. avgusta 1864 si je pri- boril svojo pot v ugod Mobile za- livu. Nato pa je sledila ena naj bolj dramatičnih pomorskih bitk.

Dauphin Island in Edith's Ham- mock ležita na vsaki strani kana- la. Ko je prišel Farragut v zaliv, sta bila oba otoka polna konfede- ratskih utrdb. Z vsakega otoka pa so male vrste torpedov globoko v zaliv. Ko se je Farragut svarilo pred temi podmorskimi pošastmi, je le rekel: — K vragu se torpedi! — ter šel naprej svojo pot.

V notranjosti zaliva, odstran torpedov, je ležala velika in z že- lezom okovana ladja konfederiran- cev, "Tennessee", ki je bil veliko bolj nevaren sovražnik kot pa "Merrimac" ali "Monitor".

Dne 5. avgusta, v jutranji zori, je prišel Farragut v zaliv. Izbral si je čas, ko bi močna plima odne- sla podmorske torpede v eno stran, vsled česar bi bila nevarnost, da zleti v zrak kaka ladja, veliko manjša.

Farragut je samega sebe prive- zal k takelazi svoje zastavne ladje "Hartford" ter dal povelje za na- pad. Velika ladja njegovega bro- dovja "Brooklyn", je vodila in delala pot. "Tecumseh", eden nje- govih monitorjev, je zadel na tor- pedo ter izginil v valovih.

Konfederirani "Tennessee" je tedaj napadel ladjo "Hartford". Zastavno ladjo Farraguta so na- padli tudi trije drugi kanonski čolni. Tedaj je dal Farragut po- velje za splošen napad na "Tennes- see". Po velikanskem odporu se je kapitan "Tennessee-ja" udal in manjše ladje so sledile vzgledu največje. Mobilni zaliv pa se je na- hajal v rokah Farraguta.

Izvojeval je zmago s tem, ker ni hotel misliti na to, da bi bila kako stvar nemogoča. On se ni brigal za torpede, o katerih se je domnevalo, da bodo zadostno za varovali zaliv pred vsakim even- tualnim napadom. Z velikim poku- nom je pokončil ladjo, ki bi dru- gače uničila ladje njegovega bro- dovja drugo za drugo.

S tem se končuje serija o slovi- tih junakih mornarice Združenih držav in v kratkem prijemno pri- občevati novo serijo, v kateri se bomo pečali z Amerikanci, ki so se posebno hladnokrvno vedli v ognju sovražnika ter s tem pričali o ne- omajni zvestobi in pogumu sinov te dežele.

MOŽJE!

Pišite še danes po brezplačno poja- nila, kako podvojiti svoje moči, zlah- nost, močlastvo in krepost. Hitri uspehi. Naslovite: JUVITO LABORATORY, South Hill Branch & PITTSBURGH, PA.

Koliko potomcev ima muha.

— Prava sreča je za človeka, da je svet žuželk hiša, ki živi v več- nem sporu med seboj. — pravi E. C. Ealand v svoji knjigi "Insects and Man". Če bi ne bilo te ovire, bi človeško plemo izmrlo v teku petih ali šestih let. Rodovitnost nekaterih žuželk je naravnost ne- pojmljiva. Huxley ceni, da bi ena sama zelena muha v desetih letih produciral maso organske snovi, ki bi bila enaka 500.000.000 člove- škinih bitij, kar predstavlja celo pre- bivalstvo kitajske države.

Od prvih početkov civilizacije je trpel človek vsled škode, ki so jo povzročile žuželke, na njegovih pri- delkih, živini in njem samem. Od časa do časa so kobilice uničile vse, kar je imel. Že rimski pisatelj Plinij omenja take roje kobilice. Leta 1645 so se pojavile kobilice po U- krajini in po sklepu Državljans- ke vojne v Združenih državah. Leta 1889 je velika tropa v razsež- nosti 2000 milj preletela Rdeče morje in osem let prej se je edino- le na otoku Cipru uničilo 1300 ton kobilicnih jaje.

To pa ni še se. Združene države trpe vsako leto škodo do 40.000.000 dolarjev vsled takozvane hesen- ske muhe. Molj na bombažu vsako leto povzroča škodo \$15.000.000. Poleg tega pridejo pa še druge žu- želke in celotne škode splah ni mo- goče oceniti.

PATRIJOTI!

Stric Sam išče
500 PEKOV
100 KUHOV
25 MESARJEV

za hraniti U. S. vojsko
SLUŽITE SVOJI DRŽAVI,
KJER JI MORETE NAJBO-
LJE.

Peki, kuhaj in mesarji se
iščejo, da služijo Z. D. v svoji
oorti.

Vam ni potrebno vežbati se
ali opravljati vojaške dolžno-
sti razen svojega posla.

Ako znate peči ali kuhati,
Stric Sam vas hoče — če pa
ne znate peči ali kuhati vas bo
pa Stric Sam naučil.

VPISITE SE DANES!
STOPITE V ČASTNE VRSTE
za časa vojne.

STAROST 18 DO 45 LET
Plača pekarn \$33 do \$44 na mesec
plača kuhov \$38 na mesec
plača mesarjev \$36 na mesec

Urad rekrutacije:
vagal 39th Street in 6th Ave.,
New York.

ROJAKI, SLOVENC, SPOMI-
VEŽEV V STAREM KRAJU!
NJAJTE SE SLOVENSKIH RE-

Pasite na nova in nenavadna je- dila.

"Journal of the American Medi- cal Association" je izdal svarilo proti gotovim rastlinam, katere se je jelo priporočati kot cenena na- domestila za živila, kojih cena je postala visoka. Tako so naprimer listi rubarba strupeni vsaj za ne- katere ljudi. Veliko vrst zavžit- nih gob smejo jesti le ljudje, ki so popolnoma na jasnem glede svoje zmožnosti razlikovati te gobe od strupenih, ki so jim na zunanje po- polnoma slične.

Glede rubarba je treba omeniti, da vsebuje zavžitno steblo celih 95 odstotkov vode in da bi bilo treba zavžiti celi funt, da se dobi iz nje- ga 100 kalorij.

Zelenjava je v splošnem dobra, ker vsebuje gotove soli in vitami- ne. Spinača pa vsebuje razventega tudi precejšnjo množino železa.

Kitajska zaplenila nemške ladje.

Šanghaj, Kitajsko, 15. avgusta. Kitajske mornariške oblasti so pre- vzele tri avstrijske ladje, ki so bi- le zasidrane v pristanišču. Ladje niso bile poškodovane in mornarji se predaji niš upirali. Nemške in avstrijske ladje, katere je Kitaj- ska zaplenila, imajo 18 tisoč ton prostornine.

Stiska v Nemčiji.

Pariz, Francija, 15. avgusta. — Berlinska poročila, ki gredo skozi Švico, pravijo, da nemško časopis- je piše, da postaja položaj v no- tranjosti dežele vedno resnejši. — Ako bi vojna nenadoma preneha- la, vrnivši se vojaki ne bi dobili dela, kajti v deželi ni nobenega si- rovega materiala. Tovarne so praz- ne.

Kje je kajzer?

Zmaga.

Saj vem, kam jo bom mahnil, ... k Balkoveu, ker tam bom dobil prijatelja.

Kadar se gre za postrežbo za krepčilo telesa, kakor tudi za lepo urejena prenočišča za potnike, ta- krat je zmaga vedno na moji strani.

Moja dolgoletna skušnja v sploš- nem pri hotelski obrti jamči mojim prijateljem pravo domačo postrež- bo. — Torej če čuti telo slabosti, si lačen ali otožen, pridri k meni, in in postregel te bom prav izvrstno.

John Balkovec Hotel

5400 Buttler St., Pittsburgh, Pa.

IŠČE SE 500 MAJNARJEV PRI CLEARFIELD BITUMINOUS COAL CORPORATION,

v naših majnah, ki so v

ROSSITER, PA. SPANGLER, PA. CLYMER, PA. GRASS FLAT, PA.

ob New York Central železnici, v bližini dvinh krajev Punxsutawney, Indiana, Barnesboro, Clearfield, Pa. Dobre zveze.

Za pikom 95 c. za veliko tono.
Za strojem 61 c. za veliko tono.
Sekanje in nakladanje 77 c. za veliko tono.

Cerkve, šole, zabavišča povsod. Mi nudimo majnarjem vse, z namenom, da jih zadovoljimo in da ostanejo. Vsakovrstne trgovine dobra voda, vrtovi prosti.

Ugodna stanovanja s tremi in petimi sobami.
Pri nas se dela vsak dan ker imamo dovolj, voz in zato je stalno delo za- gotovljeno. Dobar stalen majnar lahko napravi od \$100.00 do \$200.00 na mesec v naših majnah.

Uprajte pri superintendentu majn ali pa pišite po pojasnila.
CLEARFIELD BITUMINOUS COAL CORPORATION,
CLEARFIELD, PA.

Lahko se ozdravite

Ako ste bolni, pridite k meni.

Jaz imam najfinejše aparate za zdraviti vsako bolezen.

PREISKAVA Z X-ŽARKI.

Jaz vam povem, če morete biti ozdravljeni ali ne.

Jaz vam povem natančno, kaj je pravzaprav vaša bolezen.

Jaz rabim le najnovejše znanstve- ne metode in iznajdbe.

Jaz imam sam leke in laboratorij.

Jaz rabim le pravi Neosalvarsan, 914 in 606.

Jaz ozdravim, ako drugi ne morejo

Začudili se boste, kako hitro boste ozdravljeni. Jaz sem specialist a večletno skušnjo in vem, kaj napraviti za vas.

ZDRAVIM USPEŠNO VSE KRONIČNE MOŠKE IN ŽENSKÉ BOLEZNI.

Posvetovanje in nasvet zastoj.

URADNE URE:
b delavnih od 9. zj. do 5 zveč. z
ob nedeljah od 10. do 1 ure.
PROF. DOCTOR SLOAN
SPECIALIST
408 SIXTH AVENUE
Cor. Smithfield St.
PITTSBURGH, PA.

Važno za vsakega.

KADAR želite izvediti za naslov svojih sorodnikov, prijateljev ali znancev,
KADAR želite prodati posestvo, farmo, lote, hišo, po- hištvo, trgovino itd.
KADAR želite objaviti krst, ženitve, žalostinko itd.
KADAR želite dobiti delavce ali pomoč v gospodinj- stvu itd.
KADAR želite dobiti delo za sebe ali svojega prija- telja ali znanca,
KADAR želite objaviti društvena naznanila,

RABITE VSELEJ "GLAS NARODA"

"GLAS NARODA" dobite v vsaki slovenski naselbini; v vsakem mestu, v vsakem trgu in v vsaki mali vasi v Zedinjenih državah, kakor tudi v Canadi itd.

"GLAS NARODA" je najpriljubljenejši in najbolj razširjeni slovenski list na svetu.

"GLAS NARODA" je razposlan na leto v štirih in pol milijona (4.500.000) iztisih in je torej najboljše sredstvo za oglaševanje.

CENE SO SLEDEČE:

Trikratno iskanje sorodnika ali prijatelja stane \$1.00	Enkratno iskanje dela stane \$0.30
Enkratna objava prodaje posestva, hiše, lota itd. stane \$1.00	Enkratna objava ženitne ponudbe, žalostinke ali kaj enakega stane \$1.00
Enkratno iskanje delavcev stane \$1.00	Enkratno društveno naznanilo stane \$0.50

Slovenskim trgovcem naredimo posebno ugodne cene pri stalnih oglasih.
Naročilom je poslani vselej tudi denar.

NASLOVITE NA:

82 CORTLANDT STREET,

NEW YORK, N. Y.

Rojakom svetujemo, kadar kaj kupujejo ali pa laročajo, da se prepričajo če je oglaš v našem listu in ako ga ne opazijo, naj vprašajo prodajalca, zakaj ga ni. Posebno velike važnosti je za vsakega pri na- ročilih po pošti.

Elektrika je hlad- na razsvetljava.

Ako imate električno raz- svetljava v prodajalni, pisarni, ali doma, ste sigurni ugodnosti v vročini. Električna luč da najboljšo razsvetljava, toda le malo gorkote. Stroški so zelo primerni.

Vprašajte za pojasnila v kakem uradu Edison Company.

The New York Edison Company

At Your Service
General Office: Irving Place and 15th Street
Branch Office Show Rooms for the Convenience of the Public

424 Broadway
120 Broadway Street
10 Irving Place

124 West 42d Street
151 E. 86th Street
15 E. 125th Street
362 E. 149th Street

All Show Rooms open until midnight

Dr. Janez Ev. Krek:

Slovinci

(Knjiga je bila tiskana začetkom sedanjih vojne in Jeni na Nemškem. — Takoj, ko je izšla, jo je zaplenila nemško-avstrijska cenzura.)

Trst. — Omenili smo že, da je naša obala edini prostor, kjer svobodno dihamo. Najbližja točka ob obali pa je Trst, kamor vodijo vse ceste in železniške proge.

Potem ko je sprejelo vase v zadnjih letih tudi zaliv Milje, je postalo to pristanišče največje pristanišče v Sredozemskem morju. Dosedaj je bil Trst v glavnem uvoznim pristaniščem. Uvažalo se je kavo, bombaž, riž, žito, južno sadje in drugo. Uvoz je bil proti izvozu v razmerju 7:3.

Trgovino se izvršuje potom 12,000 parnikov, ki odhajajo in istega števila parnikov, ki prihajajo. Ti parniki pa predstavljajo devet milijonov brutto ton. Glavna parobrodna družba je Avstrijski Lloyd, ki ima 65 parnikov z 225.000 tonami vsebine.

Ti parniki plovejo v Levanto, Indijo, Istočno Azijo in Južno Ameriko. Mlajšega izvora je parobrodna družba Avstro-Americana, ki ima (je imela) 27 parnikov z 212.000 tonami. V zadnjem času se je ustanovilo še več drugih parobrodskih družb, ki nosijo vse slovanska imena.

V sedanjem času šteje Trst z okolico 250,000 prebivalcev, kojih ena tretina obstaja iz Slovencev.

Dostaviti pa je treba, da se število Slovencev zelo hitro množi in sicer ne le na absoluten, temveč tudi na relativen način. V tem ni zapaziti ničesar presenetljivega, kajti cela okolica mesta je slovenska in prebivalstvo okolice se iz ekonomskih potreb pomika proti mestu. V tem procesu pa je zapaziti še en drug faktor, katerega se ne sme omalovaževati, namreč slovensko narodno zavest, ki se vedno bolj prebujata, pospešena po prilagodljivosti k delu in po intelektualni zmožnosti naroda.

JEZIK.

Izvor jugoslovanskega jezika. — Dasiravno nosijo južni Slovani štiri imena — Slovenci, Hrvati, Srbi, Bulgari, — je število njih narečij le troje, kajti hrvaško narečje je identično s srbskim.

Slovenci in Hrvati se poslužujejo pri pisavi latinice, Srbi in Bulgari pa cirilice. Jugoslovanski jeziki niso v bistvu ničesar drugega kot narečja, ki si sledijo in prehajajo eden v drugega. Ta jezikovna veriga ni na nobenem mestu pretrgana in vsled tega se tudi danes ne more določiti na pozitiven in natančen način, kje neha slovenščina in kje se prične hrvaščina.

Ravno sedaj pa je, ko se tako strastno razpravljajo, če je treba macedonske Slovence šteti med Srbe ali med Bulgare. Majhna jezikovna razlika je delo stoletij, posledica razdelitve med države in kulturnih ločenj, namreč uplivanja bizantinske in zapadne kulture.

Do gotove meje je to ločitev tudi pripisovati tujim elementom, katere se je poslovenilo, kot naprimer turško-tartarske Bulgare.

Slovinci. — Danes obsega izraz "slovenski" kot jezikovni pojem dialektično skupino, ki je najbolj zapadna med južnimi Slovani. V prejšnjih časih je bil ta izraz istoveten z onim Slovanov v splošnem. Izraz pa se je izgubil vsprlo označbo posameznih plemen ter je ostal le pri Slovincih v Avstriji, pri Slovakah in Ogrskem in pri Slovincih na Pomeranskem.

To razlikovanje je prišlo najbolj pozno za hrvaški in slovenski jezik. Beseda "slovenski jezik" je obsegala nekoč tudi kajkavske Hrvate, med Kulpo, Korano in Dravo do Virovitice.

Pred turškimi navali pa se je raztezala ta jezikovna skupina še veliko dalje proti iztoku, od česar prihaja ime Slavonija. Turki pa so deloma uničili, deloma pa izgnali domače prebivalstvo in na njega mesto je prišlo prebivalstvo od juga, ki je govorilo štokavsko narečje.

Slovenski jezik je obsegal tudi hrvaški idiom v štokavščini stare dubrovniške literature (slovinci) ter je služil še v 18. stoletju narodnemu pesniku srednje Dalmacije, Kačić-Miošiću.

Bilo je šele v osemnajstem in devetnajstem stoletju, da je postal izraz "hrvaški", ki je bil preje posebno zvezan z izrazom "ča" severne Dalmacije, Istre in hrvaškega Primorja, splošen ter se ga je pričelo tudi splošno uporabljati.

Ali je bila Lincolnova smrt napovedana v sanjah?

Ali vodijo v časih velikih kriz naše sanje ter jih svare? Znanost je veliko slučajev, ki skoraj dokazujejo to prikazano. Lincoln sam je bil prepričan, da so imele gotove sanje, katere je imel trikrat v svojem življenju zanj globok pomen.

Charles Dickens, slavnj anglijski pisatelj, je imel ob priliki svojega obiska v Washingtonu leta 1869 dolg pogovor z Edwin M. Stantonom, ki je bil Lincolnov vojni tajnik. Stanton mu je povedal naslednji dogodek, katerega je sporočil pozneje Dickens v pismu na nekega svojega prijatelja.

— Popoldne onega dne, ko je bil predsednik ustrljen, — piše Dickens, — se je vršila kabinetna seja, kateri je predsedoval Lincoln. Mr. Stanton, ki je bil v onem času vrhovni poveljnik severnih čet, koncentriranih v okolici Washing-

DR. J. RUSSELL PRICE V SVOJEMU LABORATORIUMU

Sednite danes in pišite mi jasen list, poročajoč kakor čutite, da čutite slabo, in jaz vam bodem, z veseljem, dal vse nasvete in pomoč — kakor mi je mogoče. Mojim znanjem medicine in mojim kušnjom od veliko let, jaz in z menom združeni zdravniki, pomagali smo tisočam trepih čim v ženski. Morete mi pisati popolnoma zaupno, kar je vse dopisovanje zaupno.

OD ČEKA VELIKO SLOVENCEV TRPI

Jaz sem najš, da tisoče Slovencev trpi od nadlogah slovenca in neprebeve. Nekateri imajo plin na želozo, napuhjeni so po jedi, bol in nemir v želozo; vrti im se v glavi; megli im se pred očmi; čute bol, utrujenost, in hrbet in mišice so bolne; trpe od kostobole; jezik im je bel in slab okus v ustima; želodec je kisli; podrigne im se hrana in bruhanju.

Drugi Slovinci in Slovenke trpe od privatnih bolezni, kakor sifilis, ali zatrupljena kri, kapavica, ali triper, nervoza, slabota in nemoč; zlorabili so veliko svetih zakonov narave. Drugi pa trpe od nadlogah mehurja, ledvic in jetra; bolezi jetra in zapeka.

Jaz sem izpisal jasnom, pripustom slovenčinom izvirno medicinsko knjigo ob različnih bolestim in nadlogama. To vredno knjigo bom poslal popolnoma zastoj vsakomu človeku, ali ženski, ki piše po isto. Potrebno je vsakomu Slovincu, da piše po VODITELJA K ZDRAVJU in uči vse od takšnih bolezni in kakor jaz morem znanstveno zdraviti te bolezni, našim popolnim, brižnim in vpešnim metodama.

Ne mara, ako ste bili pri drugih zdravnikih in oni so vzeli Vaš denar, a da vam niso nič pomagali. Ne nehajte. Obrnite se na mene, oziroma Vaše bolezni. Jaz vam bom dal mnoge od Vašoj nadlogi in, cko, po mojemu mnenju zopet morete biti zdrav. Vsi nasveti in informacije so popolnoma brezplačne. Ako mi pišete, k mdu bote dognali, da želim biti Vaš prijatelj, in dobrotnik, in vem, da bote priporočali Vašim prijateljem, da pride k meni, po nasvet in zdravniško postrežbu.

PIŠITE MI LIST

In popišite Vaše simptome, ali bolezen, in mi pošljite, tudi, ta kupon, da vam morem poslati, zastoj moju knjigo.

DR. PRICE — S. 600, 9 So. Clinton Str., Chicago, Ill.

Dragi doktor Price, Enlagam pismo in popišujem nadloge svoje in bi mi ugajalo, da mi svetujete oziroma mojih nevoljah, pošljite mi, tudi, enu brezplačno knjigo.

Jaz se ne obvezujem plačati kakšne stroške, niti se obvezujem kupiti medicine, ali se pa zdraviti.

IME.....ULICA IN ŠTEVILKA ali R. F. D.....

MESTO.....DRŽAVA.....

pam, da nekaj dobrega, gospod?

— Nato pa je odgovoril predsednik zelo resno: — Ne vem! Ne vem! Zgodilo pa se bo in to kaj kmalu!

Ker pa so bili vsi presenečeni vsled njegovega vedenja, je pričel generalni pravdnik iznova: — Ali ste dobili kake informacije, gospod, katerih nam še niste razkrili?

— Ne, — je odgovoril predsednik. — Pač pa sem imel sanje. Iste sanje pa sem imel sedaj že tretji pot. Prvi v noči pred bitko pri Bull Run. Drugi v noči pred bitko... (bitka je slabo izpadla za sever). Njegova brada se je zopet pobesila na prsa in tako je sedel ter premišljeval.

— Ali vas smem vprašati glede narave teh sanj, gospod? — je zopet vprašal generalni pravdnik.

— Well, — je odgovoril predsednik, ne da bi dvignil glavo ali izpremenil položaj. — Nahajam se na veliki, široki in brzo tekoči reki. — Jaz sem v čolnu in žene me naprej, naprej... Pa to vendar ne spada k stvari! — Naenkrat je dvignil glavo ter se ozrl po mizi naokrog, ko je vstopil Mr. Stanton. — Lotimo se dela, gospoda! —

Mr. Stanton in generalni pravdnik sta na poti izjavila drug drugemu, da bosta opazovala, če se bo res kaj zgodilo ali sledilo tem sanjam.

— V isti noči pa je bil predsednik ustrljen....

Velika mala besedica "zakaj".

Neki uspešni človek je pred kratkim zapustil podjeje, ki mu je bil skozi in skozi znan ter se oprjel drugega, o katerem ni vedel sploh ničesar. Prijatelji pa so ga opazovali ter gledali, kaj bo storil.

Skozi cela dva tedna ni storil ničesar drugega kot vpraševal.

Stopil je v vlak ter se odpeljal v Washington, da poizve, kake informacije mu more dati vlada glede nove panoge trgovine, katere se je oprjel.

Obiskal je tudi veliko izdelovalcev ter posetil celo največje tekmovalce njegove lastne družbe.

Vseposvoda pa je stavljal vprašanja. Bilo je naravnost presenetljivo, koliko koristnih podatkov je bil v stanu nabrati v tem kratkem času.

Radovednost je ena značilnih potez človeškega značaja in ravno to lastnost se je večkrat podcenjevala ter naravnost zaničljivo govorilo o njej. Ljudje govore o rado vednosti z malomarnostjo kot da je stvar, katere se mora človek sramovati, kot da je slabost, katero je treba prikriti.

Naša misel pa je, da je človek takorekoč mrtev, če ne čuti več potrebe stavljanja vprašanj.

Brez radovednosti ne more biti nikake rasti, nikakega napredka. Ljudje, ki niso radovedni, ne bo-

do nikdar zgradili kraljestev, ne bodo napravili nobene iznajdbe, ki bi pospešila splošni napredek človeštva.

"Scientific American" je nekoč rekel, da je radovednost dekla znosti.

Brez dvoma je veliko ljudi pred časom Kolumba zapazilo eksotične sadeže in rastline, katere so vrgli valovi na kopno na obalah Kanarskih otokov. Domačini tam so jih zbirali skozi generacije, ne da bi nadalje razmišljali o njih. Kolumbu pa so bili ti čudni darovi morja poslanički iz dežele, katere ni obiskala še nobena evropska ladja. Posledica te misli pa je bila, da je vpriporil potovanje proti Novemu svetu.

Nadalje imamo tu jabolko Newtona. Stvari so padale na tla, odkar je obstajala svetovna opa. Noben človek pred Newtonom pa se ni vprašal: — Zakaj?

Robert Meer, ladijski zdravnik v Istočni Indiji, je zapazil, da je videti venozna kri njegovih bolnikov bolj rdeča kot pa ona ljudi, ki živijo v zmernejših klimatih. Brez dvoma so tudi drugi zdravniki zapazili to prikazen. Meyer pa je razmišljal o tem ter prišel do sklepa, da mora biti vzrok temu manjša stopnja oksidacije, to je sprejemanja kisika, ki je potreben, da se drži telesno temperaturo v onih vročih krajih. Ta misel je dovela do razkritja mehanske teorije o vročini in do prvega obširne ga upoštevanja velike postave o ohranjenju energije.

Če ste bili priča počasnemu procesu razvoja v duhu majhnega otroka, ste videli čudež. Kaj pa je bila ona zlata lestevica, po kateri pleza dete iz stanja priproste zavesti v ono inteligentno? —

Radovednost ni ničesar drugega. Vedno stezanje po nepreiskujenem, dasiravno povzroča to stezanje številne razbite vaze ter obzganje prstke, ima svoj vzrok v večnem "Zakaj".

Nekateri ljudje splezajo po tej lestevici nekoliko v višino ter se zadovoljijo s tem. Oni dosežejo točko, kjer postane dnevna naloga več ali manj avtomatična. S tem se zadovoljijo. Oni bi ne plačali nikla, da vidijo potres. Nikdar ne bi odprli kake nove knjige ali obrnih svojega duha proti čudom, ki leže par korakov proč od njih, kaj se čudom odstran zvezl.

Kadar neha človek biti radoveden, neha rasti in se razvijati.

Ena skrivnost genija je ta, da ohrani v sebi zmožnost zanimati se za nove stvari in naj je dotični tudi star po letih.

Res je, da je Lotova žena držala plačala svojo radovednost, a pri tem je treba pomisliti, da se mora uporabljati previdnost tudi najbolj božanske izmed darov, danih človeku.

Na drugi strani pa je splezal mali Zahaj celo na figovo drevo, da vidi svojega Gospoda. S tem se je sicer izpostavil zasmehovanju množice, ki je vrela mimo, a njegovo plačilo je bila nemarna ala-

Moje Sporočilo Nade

Od Staroga Sivo-Lasoga Zdravnika.

Tisoče Slovencev trpi po celom svetu, ker im ni bilo mogoče dobiti primerni zdravniški postrežbu, kar ameriški zdravniki ne morejo govoriti njihov jezik in ne morejo razumiti njihovo bolezen. Ako Vi, ampek kdo od Vaše družine, ali prijatelj vam, bolelate, ja želim da pridete k meni z Vašim nadlogama, in jaz, in z menom združeni zdravniki, bomo storili vse kar nam je mogoče, da vam povrne mo zdravje, moč in krepost!

Mineral, Kans.: Frank Augustin. Ringo, Kans.: Mike Pencill. Kitzmiller, Md. in okolica: Frank Vodopivec.

Baltic, Mich.: M. D. Likovich. Calumet, Mich. in okolica: M. F. Kobe, Martin Rade in Pavel Shalta. Detroit, Mich.: Jos. Glasch.

Manistique, Mich. in okolica: John Kotzian. Chisholm, Minn.: Frank Govže, Jak. Petrich in K. Zgonec.

Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouže, Jos. J. Peshel, Anton Poljanec in Louis M. Perušek.

Evleth, Minn.: Louis Govže in Jurij Kotze. Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel. Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.

Kittville, Minn. in okolica: Joe Adamch. McKinley, Minn. in okolica: Fr. Boje. New Duluth, Minn.: John Jerina.

Sartell, Minn. in okolica: F. Triller. Virginia, Minn.: Frank Hrovatich. St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.

East Helena, Mont. in okolica: Frank Petrich. Klein, Mont.: Gregor Zobec.

Great Falls, Mont.: Math. Ulrich. Roundup, Mont.: Tomaš Paulin. Dawson, N. Mex.: Mike Krivec.

Gowanda, N. Y.: Karl Sterniša. Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka in Jernej Per.

Barberton, O. in okolica: Math. Kramer. Bridgeport, O.: Frank Hočevan.

Collinswood, O.: Math. Slapnik in John Malovrh. Cleveland, O.: Frank Sakser, Jakob Debeve, Chas. Karlinger, J. Marinič, Frank Meh, John Prostor in Jakob Resnik.

Lorain, O. in okolica: Frank Anzela.

500 vrst moskitov.

Carnegie zavod v Washingtonu je izdal delo, ki se peča izključno s popisovanjem različnih vrst moskitov, živečih v Združenih državah in v Canadi. Dosedaj je že ugotovljeno in opisalo 398 vrst moskitov, vendar pa niso še preiskane številne pokrajine ter se vsled tega domneva, da je najmanj 500 različnih vrst moskitov.

Rumunsko žito.

Ljubljanski "Slovenec" piše: Zasedenjem Rumunije od vojaške uprave pričeti izvoz najdenih žitnih zalog bo kmalu končan. Okroglo 100.000 vagonov rumunskega žita letin 1915 in 1916 bodo sedaj po določenem ključu razdeljeni med zaveznike (Avstro-Ogrsko, Nemčijo, Bolgarijo in Turčijo).

BOJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

NAŠI ZASTOPNIKI.

kateri so pooblašteni pobirati naročnino za dnevnik "Glas Naroda". Naročnina za "Glas Naroda" je: za celo leto \$3.50, za pol leta \$2.00 in za četrt leta, pa \$1.00. Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel in jih rojakom priporočamo.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin. Denver, Colo.: Louis Andolšek in Frank Skrabec.

Leadville, Colo.: Jerry Jamnik. Pueblo, Colo.: Peter Cullig, John Germ, Frank Janes in A. Kochevar.

Salida, Colo. in okolica: Louis Costello. Somerset, Colo.: Math. Kernely. Clinton, Ind.: Lambert Bolskar.

Indianapolis, Ind.: Alois Rudman. Aurora, Ill.: Martin Jurkas in Jernej B. Verbič.

Chicago, Ill.: Jos. Bostič, Jos. Bilsh in Frank Jurjovec.

Joliet, Ill.: Frank Bamblich, Frank

Laurich, A. Oberstar in John Zaletel. La Salle, Ill.: Matija Komp. Livingston, Ill.: Mih. Cirar.

Nokomis, Ill. in okolica: Math. Galshek.

North Chicago, Ill. in okolica: Anton Kobal in Math. Ogrin.

So. Chicago, Ill.: Frank Černa. Springfield, Ill.: Matija Barborič.

Waukegan, Ill. in okolica: Math. Ogrin in Frank Petkovšek.

Cherokee, Kans.: Frank Režisnik. Columbus, Kans.: Joe Knafelc.

Franklin, Kans.: Frank Leskovec. Frontenac, Kans. in okolica: Rok Firm in Frank Kerne.

Kansas City, Kans.: Geo. Bajuk in Peter Schneller.

Mineral, Kans.: Frank Augustin. Ringo, Kans.: Mike Pencill.

Kitzmiller, Md. in okolica: Frank Vodopivec.

Baltic, Mich.: M. D. Likovich. Calumet, Mich. in okolica: M. F. Kobe, Martin Rade in Pavel Shalta.

Detroit, Mich.: Jos. Glasch. Manistique, Mich. in okolica: John Kotzian.

Chisholm, Minn.: Frank Govže, Jak. Petrich in K. Zgonec.

Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouže, Jos. J. Peshel, Anton Poljanec in Louis M. Perušek.

Evleth, Minn.: Louis Govže in Jurij Kotze.

Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel. Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.

Kittville, Minn. in okolica: Joe Adamch. McKinley, Minn. in okolica: Fr. Boje.

New Duluth, Minn.: John Jerina. Sartell, Minn. in okolica: F. Triller.

Virginia, Minn.: Frank Hrovatich. St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.

East Helena, Mont. in okolica: Frank Petrich.

Klein, Mont.: Gregor Zobec. Great Falls, Mont.: Math. Ulrich.

Roundup, Mont.: Tomaš Paulin. Dawson, N. Mex.: Mike Krivec.

Gowanda, N. Y.: Karl Sterniša. Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka in Jernej Per.

Barberton, O. in okolica: Math. Kramer. Bridgeport, O.: Frank Hočevan.

Collinswood, O.: Math. Slapnik in John Malovrh.

Cleveland, O.: Frank Sakser, Jakob Debeve, Chas. Karlinger, J. Marinič, Frank Meh, John Prostor in Jakob Resnik.

Lorain, O. in okolica: Frank Anzela.

Louis Balant in J. Kumšč. Niles, O.: Frank Kogovšek.

Youngstown, O.: Anton Kikelj. Oregon City, Oreg.: M. Justin in J. Milsley.

Allegheny, Pa.: M. Klarich. Ambridge, Pa.: Frank Jakše.

Besemer, Pa.: Louis Hribar. Broughton, Pa. in okolica: Anton Ipavec.

Burdine, Pa. in okolica: John Demšar.

Canonsburg, Pa.: John Koklich. Cecil, Pa. in okolica: Mike Kočevan.

Conemaugh, Pa.: Ivan Palk, Vid Rovanič in Jos. Turk.

Claridge, Pa.: Anton Jerina in Anton Kozoglov.

Dunlop, Pa. in okolica: Joseph Sauer. Export, Pa.: Louis Supančič in Fr. Trebata.

Forest City, Pa.: Mat. Kamin, Frank Lehen in K. Zalar.

Farrell, Pa.: Anton Valentinčič. Greensburg, Pa. in okolica: Frank Novak.

Hosetetter, Pa. in okolica: Frank Jordan.

Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polane.

Luzerne, Pa. in okolica: Anton Osolinč.

Manor, Pa. in okolica: Fr. Demšar. Moon Run, Pa.: Frank Maček in Fr. Podmilšek.

Pittsburgh, Pa. in okolica: U. H. Jakoblich, Z. Jakše, Klarich Mat., I. Maister, I. Podvanski in Jos. Pogačar.

Reading, Pa. in okolica: Fr. Spehar. South Bethlehem, Penna.: Jernej Koprivšek.

Steelton, Pa.: Anton Hren. Turtle Creek, Pa. in okolica: Frank Chiffrer.

Tyre, Pa. in okolica: Alois Tolnar. West Newton, Pa.: Josip Jovan.

Willock, Pa.: J. Petermel. Murray, Utah in okolica: J. Knapčič.

Tooele, Utah: Anton Pečič. Black Diamond, Wash.: G. J. Forenta.

Davis, W. Va. in okolica: John Brosch in John Tavčelj.

Thomas, W. Va. in okolica: A. Korenčan.

Milwaukee, Wis.: Aug. Collander in Josip Tratnik.

Sheboygan, Wis.: Anton Ilc, Martin Kos, John Stampel in Heronla Svetlin.

West Allis, Wis.: Anton Demšar in Frank Skok.

Rock Springs, Wyo.: Frank Fortuna, A. Justin, Valentin Marclina in Val. Stelich.

Kaj je vojna?

Rojakom v Ameriki je znana vojna le iz časniških poročil, iz raznih opisov in pripovedovanj, v resnici je pa ne poznajo in niti ne slutijo, kakšne so njene grozote.

Največja zločinstva

kar jih pomni človeštvo, se izvršujejo zdaj v Evropi. Ljudje stradajo, trpe in umirajo ter zastoj čakajo rešitve.

"Boj proti boju"

to bi morala biti deviza vsakega človeka dvajsetega stoletja. Žal, da imajo še vedno največjo besdo vladarji in diplomati, ki po svoji volji delajo in ukrepejo, kar je

slabo za narod.

Med ameriški Slovenci bi ne smelo biti niti enega, ki bi ne bral knjige slavne pisateljice Berte Suttnerjeve

"Doli z orožjem!"

Knjig imamo le še malo v zalogi in zato naj jo vsak, ki jo hoče imeti, čimprej naroči. — Stane 50 centov.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Jugoslavanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minn
sedež v ELY, MINN.

GLAVNI UREDNIKI:
Predsednik: MIHAEL ROVANSEK, R. F. D. No. 1, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.
Glavni tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Glavni blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik N. S.: LOUIS COSTELLO, Salda, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:
Dr. JOSEPH V. GRAHEK, 843 East Ohio Street, Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:
JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 9641 Avenue "M", So. Chicago, Ill.
JOHN VABOGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:
GEO. J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
MAT. POGORELEC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

GOSPODARSKI ODBOR:
JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 483 Mesaba Ave., Duluth, Minn.
JOHN RUPNIK, Box 24, S. R. Delmont, Pa.

ZDruževalni ODBOR:
RUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.
FRANK SKRABEC, Stk. Yda. Station RFD, Box 17, Denver, Colo.
FRANK KOČEVAR, Box 386, Gilbert, Minn.

Vai dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljke, naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse pri-
tožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo
odirala.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Zlatarjevo zlati.

Historična povest iz 16. stoletja.

Spisal Avgust Šenoa.

(Nadaljevanje).

VIII.

Kakor zelen vavce se vije okle-
ka gora, polna divote in lepote
po hrvatski zemlji. Dolina in vrh,
gozd in polje se menjavata v čar-
obni menjava, da se oko očarano
divi prirodnemu veličanstvu. A
pogleda oko globlje v gorsko kra-
soto, vzplamti duša in se topi sree
v milini ter nehoti se izvije iz
ust vzklík: "Lepa si, divna si, o
mati naša, o zemlja hrvatska! Ali
te je vsetvorina moč hotela ustva-
riti ter te zapustiti zemlji kot spo-
menik zlatega veka, ali te je div-
no okrasila, da postaneš drago-
cena čaša, v katero naj padajo
skozi burne veke krvave solze
tvoje lepote? Da si krasna, kaže
nam oko, da te ljubimo, bije nam
sree, kajti rojen biti v tobi in ne
je ljubiti, bil bi greh pred 'Bo-
gom!'"

Bil je lep jesenski dan. Košati
hrasti so po gori vpenjali goste
svoje veje drug v drugega, da su-
bile veje videti kakor oboki veli-
kega hrana. Brezna vevenca je
skalala od veje. Le redkokdaj je
posvetil solnčni žarek v šumino
gostino. Tudi je ubiral tanko-
nogi jelen svoje nagle korake,
tamkaj pa je srebrni studenec iz-
virjal izpod senčne skale. Po niž-
jih parobkih je zorevala živa in
zлата kri hrvatske trte.

Sredi te gore stoji stari samo-
borski grad kakor zlato jabolko
v krilu debe lepote, kakor beli
metuljček na evetki, a pod njim
je prijazno mestce Samobor.

Jak, širok in lep je bil Samo-
bor. Lepa in široka njegova po-
sest. Ni se torej čuditi, ako se je
rad vsakdo, ki je imel moč in de-
nar, potegoval za njegovo posest.

V drugi polovici šestnajstega sto-
letja je imelo samoborsko mesto
dva gospodarja, a noben ni bil
pravi. Od nekdaj so mu bili go-
spodarji Ugnadi, štajerska rodo-
vina, ki so se že po pohvatili.

Ivan Ugnad, svojevoljen in svo-
jevoljen človek, je bil pristaša La-
trovih nauk in vse njegovo de-
lovanje je morilo na polutrenje
slovenske in hrvatske zemlje. Vse
svoje dohodke in še več je upo-
rabljal za tisk luterskih knjig s
hrvatskim jezikom, po katerih bi se
naj vse kraljestvo poluteranilo.

Ugnadovi strasti je priskočil
na pomoč gospodar samoborskih
radnikov Lenart Gruber, boga-
taš, brezdušen trgovec in oduh.
Z bakrom je mešal zlato in to
zlato je dajal Ugnadu za nova
hrvatske knjige. Seveda ni dajal

zlata zastoni ali samo na prazno
besedo, ampak mu je moral luter-
ski privrženec zastaviti pol grada
in mesta Samobora. Ivan Ugnad
je umrl in ni rešil zastave, umrl
je tudi Lenart Gruber, a izšel
in odrli je revne Samoborce do ži-
vega ter je lepi plen zapustil svo-
jemu sinu Kristofu. Toda ta ni ži-
vel dolgo. Kmalu je umrl in pol
Samobora je ostalo pod vladjo nje-
gove mlade vdove Klare, ki je
slovela kot lepotica.

Pa tudi druga polovica Samo-
bora ni ostala Ugnadovemu ro-
du. Kristof, sin Ivana Ugnada,
je bil vojak in zapravljivec ter
potreboval je vedno dovolj nov-
cev. Bojeval se je pod vsako za-
stavo in proti vsakemu sovražni-
ku, ali prav gosposki ni nič raču-
nal. Dedščine je bilo kmalu malo,
dolga pa veliko. Naposled sklene
storiiti slično svojemu očetu. Za-
stavi torej drugo polovico Samo-
bora Ambrožu Gregorijancu, a po
Ambroževi smrti pride zastava
pod vlast njegovih sinov Balta-
zarja in Stefana.

Bilo je popoldne lepega jese-
nkega dne. Pred velikimi durni
samoborskega gradu so razpro-
strle nekatere kosate lipe svoje
dolgo veje in delale obilno senco.
Za lipe je bilo privezanih več o-
sedlanih konj, a na trati je ležalo
pet ali šest oklopnikov (vojakov)
ali opred s prsnim oklepom). Po
belem in zelenem pasu je bilo po-
znati, da so ti konjeniki kakšne
štajerske dožle čete, ki bržčas
dočakujejo svojega gospodarja.
Bržčas so bili v gradu gesti, brž-
čas. Nemški častniki so radi po-
hajali v dvore gospe Klare, a ona
jih je rada sprejemala. Še za živ-
ljenja Kristofa Gruberja so se ti
gospodje lahko poveljno zabavali
v Samoboru, kajti tudi pokojni
Gruber je bil Nemec. Tudi zdaj so
se oglašali pri mladi in lepi vdo-
vi Klari.

Čudno — v veliki dvorani sa-
moborskega gradu ni žive duše.
Tiho in mirno je vse. Ali tem ži-
vahnjeje je v sobi gospe Klare.

Pravo čudo je Klarina soba.
Nahaja se v stolpu proti Savi.
Močni oboki so pobarvani z mo-
dro barvo, v kateri se blišče zlate
zvezdice. Pozlačena rebra posa-
meznih obokovih delov so se na
sredini stekala v lepo izrezljano
evetlico, iz katere je na svitlani
vrvici visel bakren in pozlačen
svetilnik v podobi dveh angeljev,
ki sta držala v rokah štiri baklje.
Zidovje so pokrivalo umetno tka-
ne italijanske preproge. Ena pre-
proga je kazala čisto Suzano. Med
senčnatimi palmami teče srebrna
voda. V njej stoji krasna ženska,
oblečena v temno haljo, ki ji pa-
da z belih, okroglih ramen. Žena
ima srednji sramežljivo prekrš-
ni roki. Lepa glava se ji povzga-
na prvi; črni lasje so gosti, dolgi,

Zastoni

čaj za poskušnjo.

15 CUDODELNOSTI PASLIN zavzema sen-
sacionelna zdravila iznajda — PATENT
MOLLINGERJEVEGA GLASOVITEGA RAST-
LINSKEGA ČAJA — Ako imate revmatism,
nervje, bolečino kri, nerodni bolečini, glavobol, ne-
rad v ledih ali jetrah, polžite na dopisnici svoje
ime in prejeti boste brezplačni zavitek. Naslov:
MOLLINGER MEDICINE CO.
21 Mollinger Building
14 East Park Way (N. S.)
Pittsburgh, Pa.

tanke vejice pokrivajo črne oči, a
na tankih, rdečih ustnih trepetu
lahak smehtljaj. Okoli belega ko-
lena se igra bistra voda, a skozi
vodo vidiš dve beli, okrogli nogi.
Na strani stoji gost grm širokih
listov, a na grmu cveti ognjeni
cvet lotosa. Tu je zaseda, izza te-
ga grma gledata dva poželjiva
stara. Gola glava, nabrano lice,
siva brada, nagubane roke — vse
je videti kakor okamenelo, samo
oči žare in gore, odsejajo in plan-
te kakor peklenski kres.

Na drugi preprogi se vidi po-
zlačen sotor. Sprejaj stoji veli-
kan, črn in temnega pogleda. Vo-
jaki ga vežejo in se mu posmehu-
jejo. A on besni, z nogo se upira
v tla, mišice se mu napenjajo,
brada se mu mši, oči pa mu plan-
te, kakor dve zvezdi, ki hočeta
zažgati nebo in zemljo; oči meče-
jo strele na lepo žensko. Ta po-
čiva na levozi roki. Biser ji zape-
nja rumene luse, a polno telo po-
kriva nagubana obleka iz zelene
svile. Vrh čela se ji blišči sma-
ragd kakor strahovito oko bazi-
liskovo. Glava ima oprto ob burjo
rame, izpod trepalnic gleda na
velikana, a okrog usten ji igra
porogljiv smehtljaj. Levo roko
ima dvignjeno. V roki drži nekaj.
Drobni prsti se igrajo s črnimi
lasmi, katere je odrezala moža,
da ga izda Filistrom, sovražni-
kom judovskega naroda. Žena je
budobna Dalila, mož je ukročni
lev Samson.

Ves pod v sobi je sestavljen iz
pisanih kamenčkov v podobi raz-
nolikih zvezd. Velika vrata zakri-
va zastor iz črnega beršama, v
kotu pa izliva zlat znaj bistro vo-
do iz žrela v podstavljeno veliko
skoljko iz mramorja. Okoli
skoljke cveto v kristalnih posa-
dah rože in lilije ter ozemljajo
človeka z milim duhom. Po sobi
letajo bele grlice, golčijo in se po-
ljubujejo. Okoli in okoli stoji po-
zlačen stoli, prevlečen v modrim
damastom. Tukaj sprejema Klara
goste.

Danes kratika samo dva moža
mladi vdovi dolčas; sede na veli-
kih stoli pripravedujeta smešni-
ce, da izvajljata gospodarije
smeh. Gosta sta general Servaeij
Teuffenbach in polkovnik Mihael
Rindsmann. Prvi je visok in neko-
liko osivel človek, obritega obra-
za razun španjolske brade, nizke-
ga čela in dolgega nosu, v vojni
neustrašen, grozen in surov, a pri-
zenskih krotke, zažubljen in ne-
žen kakor jagnje. Njegov tovariš
je nekoliko manjši, a ne manj
močen, debele glave, redkih, rde-
čih las, velikih ušes, rdečih lic in
polne brade. Po nizkem in ogla-
tem čelu, po topem nosu in praz-
nih, modrih očeh se je dalo soditi,
da ni ta bojevnik posebno tankih
čutov in ostre pameti. Oblečena
sta bila oba vojsaki. Edina razli-
ka med njima je bila ta, da je no-
sil general čez prsi črno-rumeni
trak cesarskega generala, Rindsmann
pa je značil belo-zeleni
znak štajerske vojske.

(Dalje priradnja).

Tisoč strojev na dan.
Detroit, Mich., 15. avgusta. —
Fordove naprave v Detroit, Mich.,
izdelujejo 200 tisoč cilindrov za
aeroplan. Po pogodbi se mora
vsak dan izdelati tisoč strojev za
letala Ford je izjavil, da je srečen,
da more pomagati državi izrediti
militarizem. Pravi tudi, da bo la-
ko izdelal po 5, ali celo 10 tisoč
cilindrov na dan, ako bo potreba.

Kje je vaščan?

Komitej ruskih Zemstev v Ameriki.

— 000 —

Kmalu po pričetku vojne se je ustanovilo v Zdru-
ženih državah odposlaništvo ruskih Zemstev, kojega nalo-
ga je bila nakupovanje težkih čevljev za armade v Gali-
ciji. Ruski vojaki so vedno zelo trpeli vsled pomanjka-
nja primernih čevljev in to v Krimski vojni, v rusko-tur-
ski in konečno rusko-japonski.

Armadni dobavitelji so napravili velikanska premo-
ženja, ker so dobavljali vojakom ničvredne čevlje.

Isti nedostatek se je pojavil tudi v pričetku sedanje
vojne in vojno ministrstvo je naprosilo zvezo Zemstev,
naj priskoči na pomoč. Princ Lvov, ki je bil do pred krat-
kim ministrski predsednik, je še vedno načelnik Zem-
stev. Poveril je celo zadevo enemu svojih udanih prista-
šev, Aleksandru Sakhnovskiju, veleposestniku v Smo-
lensku. Sakhnovski je bil kmalu v Združenih državah ter
imel naročilo, naj kupi milijon parov čevljev za rusko
armado.

V pričetku vojne smo slišali mi vsi o sijajnem delu
Zemstev v Rusiji. —

Zemstva so organizacije, ki so nekoliko slične našim
državnim poljedelskim svetom. Ta Zemstva so zbirala in
pošiljala armadam v polju hrano, zimsko spodno opravo,
zdravila ter druge koristne stvari.

Celo podjetje se je razvilo iz manjnih pričetkov. V
prvih časih japonske vojne je kazala ruska armada, ki
bi morala dobiti vse potrebno od Rdečega križa, vsa zna-
menja propada. Princ Lvov, ki je bil že znan v krajevnem
delu pri Zemstvih, je prizzoril veliko agitacijo v svojem
lastnem Zemstvu in pri štirih ali petih drugih v isti gu-
berniji. Cilj agitacije je bila pomoč za ruske ranjence. —
Te organizacije so nabrale toliko denarja kot so pač mo-
gle ter pošiljale v Mandžurijo zdravnike, streljnice in
zdravila. Ta odposlaništva Zemstev so se morala boriti
proti ljubosumnosti birokracije, ki se je vedno bała Zem-
stev in njih fenomenalnega razvoja.

Ustanovljena kmalu po emancipaciji kmetov od strani
Aleksandra II., so ta Zemstva od prvega pričetka stre-
mela za tem, da pripomorejo pri delu razvoja in organi-
ziranja Rusije. Aleksander II. in njegov sin, Aleksander
III. pa sta bila vedno nasprotnika teh organizacij in isto
je bil tudi Nikolaj II., je takoj ob nastopu svoje vlade
pokazal, kaj pravzaprav hoče.

Po rusko-japonski vojni je imela majhna skupina
Zemstev pod vodstvom prince Lvova svoj glavni stan v
Moskvi. Birokracija jih je sicer šikanirala na vse mogo-
če načine, a prince Lvov in njegovi družabniki sio živeli v
prepričanju, da bo kmalu izbruhnila revolucija, ki bo da-
la Rusiji pristo in domoljubno vladu.

Ko je torej izbruhnila vojna, so bila Zemstva pri-
pravljena. V Moskvo se je sklicalo splošno zborovanje de-
legatov vseh Zemstev, kajti Moskva je resnično glavno
narodno mesto, ki je prosto številnih nevarnosti, ki gro-
ze v Petrogradu.

Vsako gubernijsko Zemstvo je poslalo po dva dele-
gata, katerih je bilo skupaj 150. Bili so povečini člani
kmečkega plemstva, kojega eksistencja je sedaj ogrožena
vsled konfiskacijskih načrtov ekstremnih socialistov. To
so bili možje vzgoje in zmožnosti, ki so uspešno reševali
praktične probleme njih lastnih posestev.

Delegati v Moskvi so izbrali deset odposlancev s
princem Lvovom na čelu, ki naj bi tvorili stalni centralni
komitej. Delo je bilo razdeljeno v departmente, katerim
je načelovalo deset delegatov.

Prišli so z delom in sicer v tesni zvezi z Rdečim kri-
žem. V onem času ni v Rusiji nihče pričakoval, da bi tra-
jala vojna dalj kot par mesecev, najmanj pa še vlada sa-
na. Na razpolago je bilo municije in čevljev le za teh par
mesecev. Ničesar pa ni bilo preskrbljeno za pozneje.

Aleksander Sakhnovski pa je bil eden izmed malo-
številnih, ki je vedel, da bo trajala vojna dalj časa. Spo-
razumno s princem Lvovom se je lotil vprašanja dobave
čevljev in v tem namenu je obiskal vse delavnice in tvor-
nice v Moskvi, da spozna, kaj more dobaviti v tem pogle-
du domača industrija.

V Rusiji je bilo usnja, dasiravno ne dosti, a težkoča
je obstajala glede strojenja.

Da se pripravi težko usnje za podplate, je treba eks-
trakta, imenovanega quebracho, katerega se proizva-
ja v Južni Ameriki. V pričetku je mislil Sakhnovski, da bo
mogoče importirati dosti tega ekstrakta ter izdelati usnje
doma. V tem namenu je pregledal tudi lokalne vire izde-
lanih čevljev, ki se jih izdeluje v velikih množinah v gu-
bernijah Tver, Taroslav, Nižnij-Novgorod, Moskva, Ka-
zan in v sosednih pokrajinah.

Tako pa je spoznal, da to ne bo zadostovalo in pre-
iskal je tudi tržišča Finske, Švedske in Norveške.

Na Norveškem je imel srečo ter zadel na zalogo 100,
000 pudov (pud je 36 funtov) južno-ameriškega ekstrak-
ta. To zalogo je takoj kupil za komitej Zemstev.

Nek ameriški agent v Moskvi je ponudil importirane
čevlje v zadostnih množinah, vendar pa se je pojavila za-
preka pri določenju cen.

Vsled tega je stavil prince Lvov predlog, naj odpotu-
je Sakhnovski sam v Združene države ter kupuje čevlje
sam. Vzel je s seboj majhno skupino pomagačev in tudi
mojstrov izvedencev.

Kakor hitro je bil v Združenih državah, je pričel do-
bivati naročila tudi za druge stvari. Poleg čevljev je pri-
šel nakupovati tudi zdravila.

Za neko preservativno zdravilo se mu je dovolilo
kredit \$10,000. Potrebno količino pa je kupil za nekako
\$900. Ko se ga je vprašalo po kablu, koliko več denarja
potrebuje, je odgovoril, da ima še vedno na razpolago
9,000 dolarjev.

Tak uspeh ni ostal brez posledic.

Prihajalo je vedno več naročil in sicer v prvi vrsti za
avtomobile.

Komitej Zemstev je imel velike težkoče pri nabavi

potrebne količine zdravil. Vprašanje se je rešilo na na-
čin, da se je ustanovilo v Združenih državah veliko števi-
lo majhnih tvornic, v katerih se je izdelovalo zdraila.

Dosedaj je poslal ameriški komitej ruskih Zemstev v
Rusijo zdravil v vrednosti \$1,000,000.

To je delo, ki so ga izvršili odposlanci zveze ruskih
Zemstev v Združenih državah.

Kje je moja prijateljica AMALI-
JA MIAKA, podomače Hot-
kova iz vasi Zavratec pri Kr-
škem. Prosim cenjene rojake za
nje naslov, ali naj se sama javi
svojem prijatelju: Alois Kra-
šovec, Box 415, Slovan, Pa.

Pod kočijo je prišla
10. julija 69letna Marija Butul,
stanujoča na cesti Boročević št. 47
v Trstu. Zadohila je poškodbe na
obrazu, desni roki in nogah.

ROJAKOM V UJETNIŠTVU!
Rad bi izvedel za naslov svojih
treh bratov Josipa, Jakoba in An-
tona Pintar, doma iz Jamnika št.
19, občina Selee na Gorenjskem.
Vsi trije so bili na fronti in po-
zneje nisem nič več slišal o njih.
Morda se kateri nahaja v zavez-
niškem ujetništvu. Prosim, da mi
kdo kaj poroča o njih.
Matevž Pintar,
Box 67, Muskegon Heights, Mich.
(17-20-8)

Pozor! JAVNE ZAHVALE. Pozor!

— 000 —

Dragi mi J. Wahčić!

Ker sem jaz izgubil popolnoma
vse lase iz svoje glave in ostalo mi
je še samo polovico korenin na
glavi, ko sem se začel z vašo hval-
vredno Alpentinkuro glavo maza-
ti, so začeli po cel glavi krasni
in gosti lasje rasti, zaradi tega se
vam najsrčneje zahvalim in želim
vas vsakemu rojaku priporočati,
kateri bo v taki zadregi kot sem bil
jaz. Z spoštovanjem Vas pozdra-
vim vaš rojak Joe Skrabu, P. O.
Box 690 Farrell, Pa.

Spoštovani g. J. Wahčić.

Sprejel sem od vas Alpentinku-
ro, popolnoma sem zadovoljen.
Lasje mi ne spadajo več, ampak mi
krasni in gosti rastejo. Zaradi tega
se vam iskreno zahvalim, in vam
želim veliko uspeha na vaši čudo-
delni Alpentinkuri. Z vsem spo-
štovanjem Vas pozdravim vam do-
bro želeči Dmitar Kozobarič, 1078
Columbia Ave., East Hammond,
Ind.

Cenjeni g. J. Wahčić!

Naznanim vam, da sem sprejela
Alpentinkuro, katero rabim po
vašem navodilu. Jako sem zado-
voljna, lasje mi krasno rastejo, za
kar se vam srčno zahvalim in vas
pozdravim Mary Sfritar, P. O. Box
72 Brownfield, Pa.

Znano vam je, da je imela moja
punca polno hrast po licu in po
glavi; veliko sem probal za očistiti
hraste in vse brez uspeha, dokler
nisem probal Vaše hvalvredno
Magnolia, Ala.

Pišite takoj po cenik, katerega pošljem zastoni.

JAKOB WAHČIČ,

N. E. Cleveland, Ohio.

DR. ROSENTHAL, SPECIALIST,

622 PENN AVE., PITTSBURGH, PENNA.

Dr. Rosenthal, specialist že 20 let. Ako imate tajne bolezni, syphilis, čankar, kapavico, izgubo semena, bolno kri, nervoznost, žilodice, ledice, mazulji, revmatizem in druge bolezni, upražajte za nasvet Dr. Rosenthala in poredal vam bo čisto ozdraviljivi.

POSEBNA PONUDBA za kratke čas je dva dolarja na teden. Ako niste zadovoljni s zdravljenjem vam vrnem dva dolarja.

Dr. Rosenthal zdravi s najboljšimi zdravili, ki jih dobil iz Evrope, Indije, Kitajske, Južne Amerike in vseh drugih krajev sveta. On želi zdraviti le svoje bolnike.

Dr. Rosenthal, 622 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Uradne ure tedensko od 9. jutraj do 5. popol. Ob četrtek in sobota od 9. jutraj do 8. večer. Ob nedeljah od 10. jutraj do 3. popoldne.

Govori se slovensko. Ne zdravi po pošti. Izrešite in obdržite to objav.

NOVO!

Naznanjam cenjenim rojakom
široj Ameriki, da imam sedaj v za-
logi zopet tri nove prave Kranjske
Columbia recorde (plošče).

■ 3258 (Sem slovenska deklica
(Regiment po cesti gre 75c
■ 3259 (Vsi so prihajali, njega ni b'lo 75c
(Divja ročica
■ 3260 (Škrjanček poje švrgoll 75c
(Slišala sem ptičko pet')

Cena vsem trem \$2.25 pošiljam
po Expressu. Ako kdo želi da jih
odpošljam z obratno pošto, naj pri-
loži 15c. za poštino in jih odpoš-
ljam z prvo pošto.

To so v resnici nove prave kra-
njske plošče s finim petjem; pojo
na obe strani.

Se priporoča Vaš rojak:

IVAN PAJK,
456 Chestnut St., Conemaugh, Pa.

